Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 98 (9344). ● 1988 йил 20 май ● жума ● Баҳоси 3 тийин.

БУТУНИТТИФОҚ XIX ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

✦ ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Коммунист» колхозида оила пудрати асосида хизмат қилаётган звенолар кўпайиб бормоқда ва улар йил сайин яхши натижаларга эришмоқдалар. СУРАТДА: Шокарим Шомансуров (чапдан ўнгга) оиласи эртаги карамдан мўл ҳосил етиштирди. Колхоз табелчиси Ғофур Мансуров (ўнгда) карам ҳосилини кўздан кечирмоқда. (Чапда) Шокарим аканинг фарзандлари Қудрат ва Маъмуржонлар.

М. Нуриддинов фотоси.

ХАРИДОРГА — ЯНГИ ТОВАРЛАР

ОЛМАЛИҚ рўзғор химияси заводининг янги маҳсулотларига Ўзбекистон ва кўпгина бошқа республикаларда харидорлар юқори баҳо беришди. Заводнинг буюртмалар портфели ҳозир ҳар қачонгидан ҳам тўла.

Коллектив шу йилнинг ўтган даврида пландан ташқари ярим миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди, буюмларнинг учдан икки қисмига эса сифат белгиси қўйилди. Бу натижаларга қўшимча материал ва меҳнат ресурслари сарфламай, фақат меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига эришилди.

Олмалиқ кимёгарлари меҳнат мусобақасининг пешқадамлари — А. Емелина, А. Осмонов, Т. Суфиянова, Я. Луговская бригадаларига тенглашмоқдалар. Улар Бутуниттифоқ партия конференцияси очилишигача уч йиллик топшириқни бажаришни мақсад қилиб қўйдилар.

Завод маҳсулоти — ювиш воситалари, пасталар, дезодорантлар чет эл бозорида: ГДР, Польша, Монголия, Вьетнамда ҳам эътироф этилди. Коллектив бу йил рекорд даромад кўришни мўлжалламоқда.

МАЖБУРИЯТ МУДДАТИДАН БАРВАҚТ БАЖАРИЛДИ

«МАЛИКА» трикотаж бирлашмасининг илғор тўқувчиси Рауза Абушахина беш йиллик топшириғини муддатидан барвақт адо этганлиги тўғрисида рапорт берди. У XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига қабул қилган мажбуриятини белгиланганидан барвақт адо этишга муваффақ бўлди.

Маҳоратини муттасил такомиллаштириб бориш, асбоб-ускуналарни яхши билиш муваффақият гарови бўлди. У нормадаги учта ўрнига олтита айланма тўқийдиган машинага хизмат қилади.

Ана шу цехда келгуси беш йиллик ҳисобига ишлай бошлаган Нури Раҳматуллаева, Сония Ягудина ҳам зарбдорларча меҳнат қилишмоқда.

«Малика» бирлашмасининг бутун коллективи партия конференциясини муносиб кутиб олишга қарор қилди. Мусобақа пешқадамлари серунум, зарбдор меҳнат намунасини кўрсатмоқдалар. Тўқувчилардан Любовь Дабичина, Луиза Фарзалина, Машкура Ҳайитова, тикувчи Анна Петренко, бичиқчи Раиса Сусойкина шулар жумласидандир.

(ЎзТАГ мухбири).

М. С. ГОРБАЧЕВ АМЕРИКА ЖУРНАЛИСТЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

М. С. Горбачев 18 май куни Американинг «Вашингтон пост компани»ноширлик корпорацияси журналистлари группаси билан учрашди, суҳбатлашди ва уларнинг саволларига жавоб қайтарди. Учрашувда: корпорация правлениесининг раиси К. Грэхэм, «Ньюсуик» ҳафталик газетасининг бош редактори Р. Смит, «Вашингтон пост» газетасининг редакторлари Д. Хогленд ва М. Гринфилд, «Вашингтон пост» газетаси редакторининг ички сиёсат масалалари билан шуғулланувчи ўринбосари Р. Кайзер қатнашдилар.

Суҳбат совет матбуотида 23 май куни, АҚШда босилиб чиққандан сўнг эълон қилинади.

(ТАСС).

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

М. С. Горбачев расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Таиланд Бош министри Прем Тинсуланон билан 18 май куни Кремлда учрашди. Суҳбат чоғида у Таиланд ҳукумати бошлиғининг визити иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга хизмат қилади, деб умид билдирди. Шу кунларда бўлиб ўтган Совет — Таиланд музокаралари Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг барча мамлакатлар билан мулоқот ва ҳамкорликни кенгайтиришга, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қаратилган умумий йўлига мос бўлиб тушади.

П. Тинсуланон Совет Иттифоқида рўй бераётган жараёнларга Таиландда қизиқиб қаралаётганини, Совет Иттифоқининг халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги кенг миқёсли ташаббуслари хайрихоҳлик билан кутиб олинаётганини айтди. Бош министр Таиланд ҳукуматининг турли соҳаларда Совет Иттифоқи билан муносабатларни ривожлантиришдан манфаатдор эканини изҳор этди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков қатнашди.

Шу куни меҳмон матбуот конференцияси ўтказди.

Кечқурун у Москвадан Киевга етиб келди.

Москвадаги аэродромда уни Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

АССАЛОМ, ОНА-ВАТАН!

18 май куни совет интернационалчи-жангчиларининг биринчи колоннаси Термизга келди

Жангчиларнинг офтобдан қорайган юзларида сезилиб турган қувончни Афғонистон — Покистон чегараси яқинидаги Жалолободдан бошланган қийин олти юз километр юриш ҳам, Саланг довони орқали машаққатли ўтиш ҳам, солдат зиммасига тушган оғир ҳорғинлик ҳам сўндиролмади. Колонна Хайратондан чиқиб, Дўстлик кўпригига етгач, улар Амударёнинг биз томонидаги қирғоқларига диққат билан назар ташладилар.

Бу юриш ниҳоясида қисмнинг Қизил байроғи ўрнатилган жанговар машина бошчилигидаги колонна мамлакатимизнинг Герби тасвирланган, зарҳал ҳарфлар билан: «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи», деб ёзилган улуғвор бетон қозиқ ёнидан ўтади. Улар ўз она диёрида!

Афғонистондаги жанглар оташидан ўтган бу қисм йилномасида шонли саҳифалар кўп. Бу ҳарбий коллектив СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига Республика Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Эсдалик Қизил байроғига сазовор бўлди. Шундан кейин у мардлиги ва ҳарбий шавкати учун СССР мудофаа министрининг вимпели билан мукофотланди, оммавий-спорт ишлари учун Мудофаа министрлиги комиссиясининг аъло баҳосини олди. Қўшинларимиз чекланган қисми составида Савр инқилобининг ғалабаларини ҳимоя этишда Афғонистон халқига ёрдам беришдек юксак вазифа ишониб топширилган бу қисмнинг хизматлари ана шулардан иборат. Ана шу вазифа шараф билан адо этилди. Қисм жангчилари сазовор бўлган Ватан мукофотлари шундан далолат бериб турибди. Шулардан уч киши — полковник (ҳозир генерал) В. В. Колесник, марҳум лейтенант Н. А. Кузнецов ва сержант Ю. Н. Миролюбов Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари бўлдилар.

Қисм аскарлари орасида Ленин орденли саккиз киши, Қизил Байроқ орденли 82 киши, Қизил Юлдуз орденли 789 киши бор. Афғонистон диёрида қисмнинг мингдан ортиқ жангчиси «Жасурлиги учун» медалига, беш юздан ортиқ жангчиси эса «Жанговар хизматлари учун» медалига сазовор бўлганлиги саксонинчи йиллар ёшларининг оммавий қаҳрамонликларидан далолат беради.

...Бир текис саф тортган солдатлар қимир этмай туришибди. Қисм командири Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали Н. И. Поповга рапорт беради.

Қаҳрамон она Сайёра Йўлдошева билан Улуғ Ватан урушининг ветерани Жўрабой Боқиев қисм командирига нон-туз тутадилар. Пионерлар жангчиларга гуллар ҳадя этишади.

Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов тантанали митингни очади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси П. Ҳабибуллаев микрофон олдига келади.

У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан қаҳрамон интернационалчи-жангчиларни қизғин ва самимий қутлайди.

— Бугун, — дейди нотиқ, — ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга бўлган шонли воқеа рўй бермоқдаки, унга барча совет кишиларининг, бутун жаҳон жамоатчилигининг эътибори қаратилган. Совет қўшинларининг Афғонистондан олиб чиқиб кетилиши — иккала мамлакат халқларининг тақдирини ҳал қилишда жуда катта аҳамиятга молик сиёсий тадбиргина эмас, бу нарса Москвада Совет — Америка ижобий мулоқотини давом эттиришда ҳал қилувчи омилларнинг бири бўлиб қолиши мумкин. Бутун дунё халқлари бўлажак учрашувдан катта ўзгаришларни, қурол-яроғларни чеклаш ва тугатиш йўлида конкрет қадамларни зўр умид билан кутмоқдалар.

Бугун шу ерда, азим Амударё соҳилида кишиларни чулғаб олган ҳамма ҳис-туйғуларни ифода этиш қийин. Юксак интернационал бурчни охиригача адо этган замонамизнинг чинакам қаҳрамонлари — азамат йигитларимиз ҳаммадан кўра кўпроқ ҳаяжонланяптилар, деб ўйлаймиз. КПСС Марказий Комитетининг Афғонистон Республикасидан қайтиб келаётган интернационалчи-жангчиларга мурожаатномасидаги сўзлар ҳар бир солдат қалбида ва барча совет кишиларининг қалбларида акс садо бермоқда. Ана шу Мурожаатномада сизларнинг қаҳрамонона вазифангизга, жасоратингиз ва ҳарбий шавкатингизга юксак партиявий баҳо берилган.

Ленин Ватанининг, советлар мамлакатининг чинакам ўғлони сифатида сизларнинг ҳар бирингиз ажал хавф солиб турганига қарамай, ўз ота ва боболарингизнинг шонли революцион анъаналарини давом эттирдингиз.

Афғонистон революцияси учун машаққатли бўлган кунларда сизлар қўшни дўст мамлакатнинг қонуний ҳукумати илтимосига биноан унинг келажагини ҳимоя қилиш, барча янги, илғор нарсаларга ҳаёт бағишлаш учун ўша диёрга бордингиз. Сизлар автомагистралларни ва бошқа ҳаётий муҳим объектларни қўриқладингиз, тинч аҳолига мўлжалланган юклар ортилган колонналарни кузатиб бордингиз, Афғонистон Республикасининг Қуролли Кучларига халқ хоҳиш-иродасини қаттиқ туриб ҳимоя қилишда ёрдам бердингиз.

Совет жангчилари вайрон бўлган мактаблар ва мачитларни, уйлар ва касалхоналарни, кўприклар ва йўлларни қайта тиклашда ёрдам берган, болалар, хотин-қизлар, қарияларни қутқариб қолган қишлоқлар ва посёлкалардаги аҳолининг самимий миннатдорчилигини ҳам унутиб бўлмайди. Сизлар афғон халқининг мустақиллигини ва унинг эркинлигини, Апрель революциясининг ғалабаларини ҳимоя қилиб, Ватанимиз жанубий чегараларининг мустаҳкам хавфсизлигини таъминлай туриб қон тўкдингиз.

Уч кунлик машаққатли юриш ортингизда қолди, лекин бу уйга олиб борадиган йўл эди, шу йўл қанчалик узоқ бўлмасин, у ҳамиша қисқа ва қувончлидир.

Биз ҳаммамиз ҳозир сизларнинг чеҳраларингизга диққат билан боқяпмиз, сизлар навқирон ва кўркам, ғайрат-шижоатга тўлиб-тошган йигитларсиз. Ёнингизда Афғонистоннинг алангали йўлларини сизлар билан биргаликда босиб ўтган жанговар командирлар турибди. Бунинг учун сизларнинг ҳаммангизга жуда катта миннатдорчилик изҳор этиб, таъзим қиламиз.

Биз афғон халқининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг, интернационалчи-жангчиларнинг хотирасини чуқур ҳурмат қиламиз.

Жангда ва тўхтаб дам олиш жойида, юришлар ва осойишта кунларда граждан етуклиги синовига шараф билан бардош берган ўзбек халқининг ўғлонлари ҳам сизлар билан елкама-елка турганликларидан бугун Ўзбекистон халқи фахрланмоқда.

Ҳозир мамлакатда муҳим ва теран ўзгаришлар содир бўлмоқда. Халқ кенг демократиялаш, ошкоралик шароитида яшаб, меҳнат қилмоқда. Қайта қуриш ва янгиланиш ижтимоий ривожланишнинг барча соҳаларини: иқтисодий, социал ва маънавий соҳаларни ўз ичига олмоқда. Совет кишилари XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини муносиб нишонлашга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Биз айни ҳозир коммунистик ахлоқнинг юксак принципларини охиригача қаттиқ туриб ҳимоя қилишга шай бўлган ҳалол, принципиал кишиларга ниҳоятда муҳтожмиз.

Мамлакат сизларни ўзининг энг азиз ва азамат ўғлонларидек кутиб олмоқда ва қутламоқда. Ўзингизнинг жанговар меҳнатингизни муносиб равишда давом эттирингиз, интернационалчи-жангчи номини юқори кўтариб борингиз. Сизлар каби ўзгалар кулфатига бефарқ қарамайдиган, жасур, мард ўғлонларни, Ленин ишининг содиқ издошларини тарбиялаб вояга етказганликларидан ота-оналарингиз, бутун совет халқи фахрланадилар.

Митингда Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Раҳмонов, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси А. Р. Исмоилов, меҳнат ветерани, интернационалист-ж а н г ч и нинг онаси Л. П. Ваньянц, сержант С. В. Шчеглов сўзга чиқдилар.

АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Афғонистон Республикаси мудофаа министри Муҳаммад Рафига сўз берилади.

Савр миллий демократик инқилобининг ҳаёт-мамот масаласи кўндаланг бўлиб турган, Афғонистоннинг озодлиги, мустақиллиги ва территориал бутунлиги жиддий хавф остида қолган пайтда Совет Иттифоқи бизга интернационал ёрдам қўлини чўзди, деди у. Ҳозир биз ана шу беғараз ёрдам самараларини яққол кўриб турибмиз: болалар мактабга қатнашяпти, деҳқонлар ер ҳайдашяпти, ишчилар станоклар олдида меҳнат қилишмоқда. Ватанни ҳимоя қилишга доир ҳар қандай топшириқни мустақил равишда бажара оладиган жанговар қобилиятли қудратли халқ армиясини ташкил этишда сизлар бизга ёрдам бердингиз.

Шу кунларда бутун Афғонистонда интернационалист жангчилар, бутун совет халқи шанига миннатдорчилик сўзлари янграмоқда, деди сўнгра Муҳаммад Рафи. Солдатлар қайтиб кетишмоқда, аммо Совет Иттифоқи билан дўстлигимиз сақланиб қолади. Бу дўстлик янада ривожланади ва мустаҳкамланади.

Қисм командири полковник Ю. Т. Старов сўз олади:

— Ҳозир биз яна жонажон заминимизга қайтиб келдик. Шуни ишонч билан айтишимиз мумкин: биз ўз интернационал бурчимизни шараф билан бажардик.

Интернационалист жангчиларнинг қайтиб келишига бағишланган тантаналарда КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари В. Н. Севрук, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими В. П. Поляничко, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Г. А. Стефановский, СССР Давлат хавфсизлик комитети чегара қўшинлари бошлиғининг биринчи ўринбосари И. П. Вертелко иштирок этдилар.

Улар билан бирга Афғонистон партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари: АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АХДП Марказий Комитетининг секретари Нажмиддин Ковёний, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, АХДП Марказий Комитетининг секретари Мирсоҳиб Карвал, Афғонистон Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Нажиб Масар, Балх вилоятининг губернатори, АХДП Марказий Комитетининг секретари Муҳаммад Шариф, Афғонистон Республикаси ташқи ишлар министрининг ўринбосари Фаруҳ Корманд бор эдилар.

Ҳарбий қисмни кутиб олиш учун ўнлаб совет ва чет эл журналистлари Термизга келдилар.

Бирпас ҳордиқ чиқаришдан сўнг яна йўлга тушилди. Қисм ўзининг доимий турадиган жойи сари бормоқда. Термиз эса чегарага яқинлашаётган яна бир колоннани кутиб олишга тайёрланмоқда. Совет Иттифоқи айтган сўзининг устидан чиқади — дастлабки уч ойда Афғонистонда хизмат қилаётган йигитларимизнинг ярмиси уйига қайтиб келади. Яна бир неча ойдан кейин эса ҳарбийларнинг сўнгги колоннаси дўстлик кўпригидан ўтади.

Е. ВЕЛИЧАНСКАЯ,
Г. ТАЛАЛАЕВ,
С. ФЕНЮТИН.
ЎзТАГ махсус мухбирлари.

ДЎСТОНА СУҲБАТ

19 май куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов республикамиз бўйлаб сафарга чиққан Германия Коммунистик партияси раиси Герберт Мисни қабул қилди.

Р. Н. Нишонов суҳбат чоғида меҳмонга Ўзбекистон коммунистлари мамлакатда амалга ошираётган қайта қуришда, жамият иқтисодий ва маънавий ҳаётининг барча соҳаларини янгилашда фаол иштирок этаётганликлари ҳақида гапириб берди. Республика меҳнаткашлари XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўраётганликлари таъкидланди. Меҳнат коллективларида хўжалик юритишнинг янги методлари тобора кенг кўламда жорий этилмоқда. Давлат ва ижтимоий масалаларни ҳал этишда Советларнинг роли анча ошмоқда. Республика меҳнаткашларининг куч-ғайрати ишлаб чиқаришни интенсивлаш, ўтмишдаги мавжуд салбий ҳодисаларга узил-кесил барҳам бериш, иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишга қаратилгандир.

Герберт Мис Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати бутун жаҳонда тобора кенг миқёсда қўллаб-қувватланаётганлигини уқтириб ўтди. Мамлакатимизда содир бўлаётган ижобий ўзгаришлар халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатига баракали таъсир этмоқда.

Суҳбат чоғида Афғонистондан совет қўшинлари чекланган қисмларини олиб чиқиб кетиш бошланганлиги муносабати билан мамнуният изҳор этилди. Бу региондаги аҳволни барқарорлаштиришга ёрдам беради.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов қатнашди. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

19 май куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотлар топшириш маросими бўлди. Катта меҳнат муваффақиятларига эришганлиги, коллективнинг жамоат турмушида фаол қатнашганлиги ҳамда Ўрта Осиё темир йўлининг 100 йиллиги муносабати билан Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси ҳамда унга қарашли ташкилотларнинг ишчи ва мутахассисларидан бир группасига республиканинг фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси П. Ҳабибуллаев топширди.

(ЎзТАГ).

МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкентдаги «Интурист» маданий комплексида республикамиз журналистлари учун ўтказилган дастлабки матбуот конференциясида халқаро Тошкент киноанжумани матбуот марказининг раҳбари, «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори Л. П. Қаюмов радио, телевидение, газета ва журнал редакциялари вакилларига бўлажак кино санъати байрамининг ўзига хос хусусиятлари, фестивалнинг бу галгиси конкурсли бўлиши ва журналистлар олдида турган вазифалар ҳақида гапириб берди. Сўнгра X халқаро Тошкент кинофестивали Бош директори А. О. Тўраев анжуманда иштирок этадиган мамлакатлар, халқаро ва миллий ташкилотлар, фестиваль ҳайъати ва совринларга тўхталиб, журналистларнинг саволларига жавоблар қайтарди.

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1988 ЙИЛ БИРИНЧИ КВАРТАЛИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

I. ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ УМУМИЙ ИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонунининг кучга кирганлиги, кўпгина корхоналарнинг тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтганлиги областдаги айрим коллективларнинг ишини бир мунча активлаштирди.

Айни вақтда халқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантиришда шу йилнинг бошида йўл қўйилган қолоқлик бартараф этилмади.

Область иқтисодий ва социал ривожланишининг 1988 йил I кварталидаги асосий кўрсаткичлари қуйидагича бўлди (ўсиш процент ҳисобида):

	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталидаги амалий даражага нисбатан
Саноат маҳсулоти	3,3
Марказлашган давлат капитал маблағлари ва корхоналар ҳамда ташкилотларнинг фондлари маблағлари ҳисобига ишга туширилди:	
асосий фондлар	24
уй-жойлар	—6
Марказлаштирилган давлат капитал маблағлари ва корхона ҳамда ташкилотлар фондлари маблағлари ҳисобига	4,0
Умумий фойдаланишдаги барча транспорт турларида юк ташиш (жўнатиш) ҳажми	—0,3
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	4
қурилишда	10.1
Ишчи ва хизматчилар сони	2,9
Халқ хўжалиги бўйича иш ҳақи фонди	6,1
Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи	3,0
Давлат ва кооператив савдоси чакана товар обороти (амалдаги нархларда)	7,7
Аҳолига пулли хизмат кўрсатиш	4,3

II. ИЖТИМОИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ИНТЕНСИВЛАШ

Фан-техника тараққиёти. Мавжуд корхоналарни техника билан қайта ускуналаш ва реконструкция қилишда давлат капитал маблағлари ва корхоналар ҳамда ташкилотларнинг фондлари маблағларидан 64,9 миллион сўмлик ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12 процент кўп маблағ фойдаланилди. Капитал маблағларнинг жами ҳажмидан ана шу мақсадлар учун сарфланган маблағнинг 59 процентини корхоналар ва ташкилотларнинг ўз маблағлари ташкил этди.

Саноатда 14 та механизациялашган поток, комплекс механизациялашган ва ярим автоматлашган линиялар, 6 та саноат роботи, 18 та рақамли программ билан бошқариладиган металл қирқиш станоклари ўрнатилди. 24 участка, цех комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди.

Машиналар, асбоб-ускуналар, аппаратлар, приборларнинг 12 та янги тури ўзлаштирилди ва уларни ишлаб чиқариш бошланди.

Машинасозлик маҳсулотининг янгиланиши қуйидагича бўлди:

	Товар маҳсулоти жами ҳажмида биринчи бор ўзлаштирилган маҳсулотнинг солиштирма вазни (процент ҳисобида): корхона плани	амалда
Машинасозлик комплекси	8,5	8,7
СССР Электротехника саноати министрлиги	13,1	8,4
СССР Химия машинасозлиги министрлиги	3,9	5,0
СССР Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	—	0,3

Маҳсулот сифати. 1988 йилнинг январидан маҳсулотнинг давлат қабули жорий қилинган бирлашмалар ва корхоналар кўпайди. Умуман саноатнинг 25 та шундай корхонасида март ойида давлат қабули томонидан биринчи тақдим этишда маҳсулотнинг 14,3 миллион сўмлик 7 проценти қабул қилинмади. 277 минг сўмлик маҳсулот шу жумладан, Ангрен керамика комбинатида 180 минг сўмлик, Ўзбекистон металлургия заводида 67 минг сўмлик маҳсулот узил-кесил брак қилинди.

Ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланиш. Ишнинг кўп сменали режимига ўтиш давом этмоқда. Шундай режим билан ишлаётган цехлардаги ишчилар сони ўтган йилдагига нисбатан 7,1 минг киши ёки 6,0 процент кўпайди. Салкам 2 мингта асбоб-ускуна, 28 минг квадрат метрга яқин ишлаб чиқариш майдонлари бўшатиб олинди, бу майдонларнинг 46 проценти прогрессив асбоб-ускуналарни жойлаштириш учун, учдан бир қисми меҳнат шароитларини яхшилаш ва халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш учун фойдаланилди.

Умуман корхоналарни кўп сменали иш режимига ўтказиш бўйича амалга оширилган тадбирлар асбоб-ускуналардан фойдаланишда туб ўзгаришни таъминламади, асбоб-ускуналар ишининг смена коэффициенти пастлигича қолмоқда, бекор туриб қолиш ҳоллари ҳамон давом этмоқда.

Ресурсларни тежаш. Халқ хўжалигида 7,4 минг тонна қора металлар прокати, 8,8 минг тонна цемент, 6,9 минг куб-метр ёғоч-тахта, 19,3 минг тонна ёқилғи-энергетика ресурслари (шартли ҳисобда) иқтисод қилинди.

Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш.

Ҳозирги вақтда барча иш ўринларининг 48 проценти аттестациядан ўтказилди. Ўтказилган иш натижалари бўйича белгиланган чоралар суст амалга оширилмоқда. Ҳар йили ҳар ўн тўққизинчи иш ўрнигина оқилона ташкил этилмоқда, 1,3 проценти замонавий талабларга мос келмайди, деб тугатилмоқда. Кооперативларда биринчи кварталда 4,4 минг киши ишлади.

Хўжалик механизмини бошқаришни такомиллаштириш. 1988 йилнинг 1 январидан бошлаб 120 бирлашма ва корхона тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш шароитларида ишламоқда. Улар саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш жами ҳажмининг салкам 50 процентини тайёрлашмоқда.

Биринчи кварталда маҳсулот етказиб бериш бўйича шартнома мажбуриятларининг бажарилиши 97,9 процентни ташкил этди. Маҳсулот ҳажмининг ортиши 5,5 процентни ташкил этди. Шу билан бирга умуман ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш шароитларида ишлаётган саноат корхоналари бўйича 11 миллион сўмликдан кўпроқ фойда кам олинди.

III. МОДДИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Биринчи кварталда давлат буюртмаларига мувофиқ ва шартномалар асосида истеъмолчилар билан бевосита ҳамкорлик қилиш бўйича маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятларининг бажарилишида муайян силжишга эришилди. Мажбуриятларнинг бажарилиши 1987 йилнинг I кварталидаги 97,2 процент ва умуман ўтган йилдаги 97,0 процент ўрнига биринчи кварталда 98,5 процентни ташкил этди. Бирлашмалар ва корхоналарнинг 13,6 проценти шартнома интизомини бузди (1987 йилнинг биринчи кварталида 26.9 проценти, 1987 йилда 33,8 проценти шартнома мажбуриятини бузган эди).

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 3,3 процент, **меҳнат унумдорлиги** 4,0 процент ошди.

Меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот ҳажми ортишининг суръатлари қуйидагича бўлди (процент ҳисобида).

	1987 йилнинг I кварталига нисбатан ўсиш суръатлари: Меҳнат унумдорлиги	Маҳсулот ҳажми
Ёқилғи-энергетика комплекси	13,5	11,1
Металлургия комплекси	1,8	0,8
Машинасозлик комплекси	6,8	6,5
Химия-ўрмон комплекси	8,2	9,8

(Давоми 3-бетда).

САБЗАВОТ ВА КАРТОШКА—МЕҲНАТКАШЛАР ДАСТУРХОНИГА

БИЗНИНГ энг қисқа муддатларда ҳал этишимиз лозим бўлган вазифа мамлакатни озиқ-овқат билан таъминлашдир, дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладида. Съезднинг бу ғояларн қандай амалга ошаяпти? Область колхоз ва совхозларида, агросаноат комплексининг етакчи тармоқларида қайта қуриш қандай бораяпти?

Йигирманчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг бешинчи сессиясидаги доклад ТЕЗИСЛАРИ

САБЗАВОТ, узум, полиз маҳсулотлари тайёрлаш 1987 йил плани бажарилди. 1986—1987 йилларда бу маҳсулотларни тайёрлашнинг ўртача йиллик ҳажми 1984—1985 йиллардагига нисбатан 10 процент кўпайди. Бироқ картошкакор ва сабзавоткорлар, боғбон ва соҳибкорлар Тошкент шаҳри меҳнаткашлари олдида ҳамон қарздор бўлиб қолмоқдалар. Ҳозирча аҳоли пиёз ҳамда карам билан бир нави таъминланаяпти, холос. Бодринг етиштириш кейинги йилларда камайди. Олма, данакли мева, узум ва картошка, ҳатто мавсум пайтида ҳам ҳамма ерда етарли бўлавермайди. Картошка эса кўп жойларда умуман танқис бўлиб қолди. Шаҳарликлар дастурхонига хилма-хил сабзавот маҳсулотларини эҳтиёж даражасида етказиб беришни икки-уч йил ичида тартибга солиш вазифаси қўйилган.

Маҳсулот етиштириш суст кўпаяётганлиги, анча қисми нобуд бўлаётганлиги, меҳнат унумининг йўқлигига асосий сабаб, аввало, иқтисодий механизмнинг такомиллашмаганлиги ва инсон омили тўғри қадрланмаётганлигидадир. Асосий ишлаб чиқариш кучи бўлган инсонни моддий рағбатлантириш борасида кўп камчиликлар бор. Бу соҳадаги норматив ва қўлланмалар эскириб кетди, ташаббусни бўғмоқда ва активликни сусайтирмоқда.

Хўжаликларнинг кўпгина раҳбарлари ҳамон эскичасига ишламоқдалар, деҳқончилик маданиятини ошириш, илғор тажрибалардан дурустроқ фойдаланишда қатъийлик кўрсатмаяптилар.

Сабзавот ва картошка етиштиришда шундай аҳвол вужудга келганлигига маҳаллий Советлар ҳам айбдордирлар. Улар мавжуд имкониятлардан яхши фойдаланмаяптилар. Депутатлик комиссиялари ва группалари фаолиятини тубдан қайта қуриш, мева-сабзавот конвейери ишини назорат қилиш бўйича уларнинг амалий ҳуқуқ ва ваколатларини ўзларига қайтариб бериш пайти келди.

Беш йилликнинг қолган уч йили давомида аввалги икки йилда йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдирибгина қолмай, балки Озиқ-овқат программасидан келиб чиқадиган вазифалар асосида 1990 йилга бориб давлатга топшириладиган мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка ҳажмини ўн биринчи беш йилликдагига нисбатан 14 процент ёки 121 минг тонна кўпайтириш керак бўлади. Тошкентга етказиб бериладиган картошкани 1985 йилда эришилган даражадагидан 1,3 баравар, сабзавотни 1,4 баравар, мевани 4 баравар, узумни 2,5 баравар кўпайтириш зарур.

Бу мураккаб вазифадир. Чунки, областда суғориб ҳайдаладиган ер ресурслари жуда чекланган. Шунинг учун ҳам қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини интенсив ривожланиш йўлига жадал ўтказиш асосий йўналиш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Илмий-техника тараққиёти, фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни жорий этиш асосида аҳволни қатъийлик билан ўнглаб олиш керак.

Область агросаноат комитети, район ижроия комитетлари, агросаноат бирлашмалари бу муҳим участкага янада аниқ ва малакали раҳбарлик қилишлари, сабзавотчиликдаги нуқсонларни тезда бартараф этиш юзасидан хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан талабчанликни кучайтиришлари керак. Аввало меҳнат коллективларида шундай ахлоқий-руҳий иқлимни ва шундай иқтисодий шароитни вужудга келтириш керакки, ҳар бир қишлоқ меҳнаткаши ўзини ўз жойида ҳақиқий хўжайин ҳис этсин. Бунга эришиш эса хўжалик ҳисоби, коллектив, оила ва ижара пудратини жорий этиш имконини беради.

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхозда барча бўлинмалар меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг шу илғор усулида ишламоқда. Сарф-харажатни ҳисоблаш ва назорат қилишнинг чек формаси жорий этилган. Хўжалик беш йилликнинг ўтган икки йилида давлатга сабзавот топшириш планини 126 процент, картошка топшириш планини 100 процент бажарди. Меҳнат унумдорлиги ишлаётган ҳар бир киши ҳисобига 1985 йилдагига нисбатан 148 процент ўсди. Ҳамма тармоқлар рентабелли бўлди. 140 минг сўм фойда олинди.

Оржоникидзе районида эса (Б. Н. Носиров, С. Б. Баҳромов ўртоқлар) ўтган йили деҳқончилик соҳасида фақат 17 процент бригада ва звеногина пудрат усулида ишлади. Кўрсаткичлар ҳам шунга яраша. Район бўйича картошка етиштириш плани бор-йўғи 47 процент, сабзавот плани 79 процент, мевачева плани 54 процент бажарилди, холос. 12 та хўжаликдан 7 таси икки йиллик сабзавот тайёрлаш планини, 9 таси картошка планини уддаламади. Мева плани эса 12 та хўжаликнинг ҳаммасида барбод этилди.

Кўпгина район ва хўжаликларда меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг пудрат усули ҳамда хўжалик ҳисобини жорий этиш масалаларида ҳали расмиятчилик кўп. Бундай аҳвол билан келишиб бўлмайди. Область агросаноат комплексини 1988—1990 йилларда ривожлантиришнинг ташкилий-иқтисодий муаммолари мақсадларига қаратилган программа тузилди. Бу программани дастлабки вазифа сифатида қабул қилмоқ керак. Колхоз-совхозларнинг барча бўлинмаларини хўжалик юритишнинг янгича иқтисодий методларига зудлик билан ўтказиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чораларни кўриш лозим.

Навбатдаги резерв — бир хилдаги тупроқ-иқлим шароитида меҳнат қилаётган коллективларнинг хўжалик кўрсаткичлари ўртасидаги тафовутларни бартараф этишдир. Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозда ҳар йили гектаридан 350—400 центнердан сабзавот ҳосили олиняпти. Шу райондаги С. Раҳимов номли ва Ленин номли колхозларда эса (В. Абдураҳимов, А. Умаров ўртоқлар) 210 центнердан ошмаяпти.

Ҳозир колхоз-совхозларнинг ярмидан кўпида сабзавот ҳосилдорлиги 200 центнердан паст. Бекобод, Калинин, Коммунистик, Оржоникидзе районларида ҳосилдорлик 149—181 центнерни ташкил этмоқда. Бу областнинг ўртача кўрсаткичидан 31—53 центнер камдир.

Бизнинг вазифамиз сабзавот ва полиз экинлари ҳосилдорлигини ҳеч бўлмаса, бир ярим баравар оширишдан иборатдир.

Яна бир резерв — индустриал технологияни қўллаш, комплекс механизацияни жорий этишдир. Афсуски, катта потенциалга эга эканлигига қарамай, саноат деҳқонларга машиналар системасини эмас, балки айрим бўлакларини етказиб бермоқда. Оқибатда қўл меҳнати ҳамон кўп.

Сабзавот экинлари уруғчилигидаги муаммолар-чи?

Областда ихтисослашган бирлашма, сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институти (У. Исканжаев, А. И. Нуриддинов ўртоқлар) ишлаб турибди. Улар ўз ихтиёрларида зарур миқдордаги ер майдони, моддий-техника базаси, мутахассис ҳамда илмий ходимларнинг йирик штатига эгалар. Бироқ улар уруғчиликни яхшилашга сезиларли таъсир ўтказа олмаяптилар. Уруғчилик идоравий ва маъмурий бўйсунишнинг чигал ипларига ўралашиб қолган, ҳар бир моддаси «илмий ечим» ва ҳисобот қоғозлари талаб этадиган планларга кўмилиб кетган. Шунинг учун областдаги уруғчиликнинг аҳволи бугунги кун талабига жавоб беролмай қолганлигидан ташқари қишлоқ хўжалик экинларини интенсив технология асосида парваришлашни жорий этишга тўсқинлик қилаётир.

Уруғликнинг учдан бир қисми областдан, ҳатто республикадан ташқаридан олиб келинмоқда.

Уруғчилик хўжаликлари бўлган Калинин районидаги «Бўзсув» совхози (ўртоқ Б. С. Тошхўжаев), Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози (ўртоқ Х. Ш. Қуронбоев) ва бошқа районларнинг бир қатор хўжаликлари областнинг бодринг ҳамда лавлаги уруғларига бўлган эҳтиёжларини 50 процент қондираяпти. Карам, сабзи, қовун ва тарвуз уруғларини эса умуман етиштирмаяптилар.

Сабзавотчилик хўжаликларида суғориб ҳайдаладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш алмашлаб экишни ўзлаштиришга жиддий эътибор беришни талаб қилади. Бу талабларга амал қилмаслик ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Бир майдоннинг ўзида икки-уч йил давомида помидор ва картошка экиш ҳосилдорликни 20—30 процент, тўртинчи йилга бориб эса ҳатто 50 процент камайишига сабаб бўлади. Шунга қарамай хўжаликларнинг кўпгина раҳбарлари ва мутахассислари бу масалада пинак бузмаётганликлари кишини ажаблантиради. РАПОлар, район ижроия комитетлари, шунингдек область агросаноат комитети ҳам бунга индамаяпти.

Қизиқ, алмашлаб экиш Оржоникидзе районидаги хўжаликларида 65 процент, Бўстонлиқ районида 66 процент, Тошкент районида 69 процент, Калинин районида 76 процент ҳайдаладиган майдонда ўзлаштирилганлиги билан область агросаноат комитети қандай муросасозлик қилиши мумкин? Тўғри, бу муаммони бир йилда ҳал қилиб бўлмайди. Аммо икки-уч йил ичида алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш керак.

Минерал ва органик ўғитлардан, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларидан самарали фойдаланиш қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишнинг энг муҳим омилларидан биридир. Кўпгина колхоз ва совхозларда ҳеч қандай ҳисоб-китобсиз, шунчаки, чамалаб минерал ўғитларга заявка берилаверади. Кўп ҳолларда керак бўлса-бўлмаса ерларга ўғитлар солинаверади.

Хўжаликларнинг аксарият кўпчилиги маҳаллий ўғитни умуман унутиб юбордилар. Гўнг йиғиш ва уни компост қилишга эътибор беришмайди. Оқибатда минерал ўғитлар нормадагидан 1,8—2,1 баравар кўп сарфланмоқда.

Химиявий заҳарли моддалар ҳамон кўп миқдорда қўлланилаяпти. Энтомофаг ва фитофаглардан фойдаланиш топшириқлари эса ҳамма ерда бажарилмаяпти. Чунончи, Оҳангарон районида 49 процент, Тошкент районида 69 процент, Чиноз районида 55 процент, Янгийўл районида 22 процент бажарилди, холос. Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг шундай илғор усули Паркент районида бирорта ҳам хўжаликда қўлланилмаяпти.

Паркент магистрал канали ҳамда «Хандам» канали зоналаридаги янги ўзлаштирилган ерларда ташкил этилган совхозлар сабзавот ва картошка етиштириш ҳажмини кўпайтиришда катта роль ўйнашлари керак эди. Аммо бу хўжаликларда маҳсулот етиштиришнинг ҳажми план топшириқларидагидан анча орқада қолаётир. Бунинг сабаби шундаки, Оҳангарон. Коммунистик, Паркент районлари ижроия комитетлари (Ю. М. Қўлдошев, М. Маҳмудов, Ҳ. М. Шарофиддинов ўртоқлар) совхозларни мутахассислар билан мустаҳкамлашга яхши эътибор бермаяптилар, ерлардан самарали фойдаланиш устидан назорат қилмаяптилар.

Шунингдек, «Паркентводстрой», «Ташкентводстрой» трестлари, область сув хўжалиги бошқармаси раҳбарларига ҳам (А. М. Кузьмин, Х. М. Мадалиев, М. Т. Турсунов ўртоқлар) жиддий эътирозлар билдириш керак бўлади. Улар янги ўзлаштирилган ерларнинг самара беришини таъминламаяптилар.

Пахтакор хўжаликларда сабзавот етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервлари мавжуд. Областда пахта ва каноп тайёрлаш ҳажмлари анча камайтирилди. Бу яқин йиллар ичида деҳқончиликни илмий асосланган алмашлаб экишга ўтказиш, сабзавот, картошка, озуқа экинлари майдонларини кенгайтириш ва шу асосда ҳосилдорликнинг бир маромда ўсишига эришиш, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтиришни таъминлаш имконини беради.

Бироқ кўпгина пахтакор хўжаликларнинг раҳбарлари бу қарорни ўзларича талқин этиб, қабул қилдилар. Бўка, Бекобод, Оққўрғон районларида (С. А. Баҳромов, С. А. Холбеков, М. Б. Икромов ўртоқлар) сабзавот экинларидан асосан пиёз етиштирилиб, у ҳам областдан ташқарига жўнатилади. Қолган турлар бўйича эса Тошкент ва область шаҳарлари у ёқда турсин, ўз аҳолиларини ҳам таъминлай олмайдилар.

Кўпгина хўжаликлар давлатга сабзавот топшириш планини фақат икки-уч хил экин ҳисобига бажарадилар. Чунки, шу турлар иқтисодий жиҳатдан ўзлари учун фойдали, шу боисдан аҳолининг талаб-эҳтиёжи билан ҳисоблашиб ўтиришмайди.

Чунончи, ўтган йили Оржоникидзе районн Тошкент шаҳрига 34 минг тонна, ёки планда белгиланганига нисбатан 82 процент сабзавот етказиб берди. Айни пайтда пиёз тайёрлаш плани ошириб бажарилди. Бироқ помидор сотиш плани 46 процент, бодринг плани 60 процент, саримсоқ пиёз плани 86 процент, сабзи плани 64 процент бажарилди. Калинин районн саккиз хил тур экиндан олти тури бўйича планни барбод қилди. Оҳангарон районида давлатга сотилган жами сабзавотнинг 94 процентини, Коммунистик районида эса 73 процентини пиёз ташкил этади.

Ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларда помидор учун ажратиладиган майдонлар 100 гектар ва ундан ҳам кўпроқдир. Аммо бу майдоннинг ҳаммасига фақат бир-икки навдаги кўчат экилади, холос. Чунки, помидорнинг бу нави серҳосил бўлади ва юқори нархда сотилади. Демак, хўжаликка фойдали. Лекин бу нав помидор кеч пишиб етилади, август ойининг иккинчи ярмидан бошлаб оммавий терилади.

Теплицалардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, экинларни полиэтилен пленкалар остига экишни кенгайтириш шаҳар аҳолисини сабзавот маҳсулотлари билан бир маромда таъминлашда муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳозир область колхоз ва совхозлари 180 гектар капитал теплица ва 95 гектар енгил типдаги теплицаларга эгадирлар. Бироқ бундай қувватдан мутлақо қониқарсиз фойдаланилаяпти. Сабаби ўша-ўша — агротехника интизомининг пастлиги, хўжасизлик. Шунинг оқибатида область бўйича теплицалардаги сабзавот ҳосилдорлиги ҳар квадрат метр ҳисобига 11 килограммдан ошмаяпти. Оржоникидзе районида эса 6,2 килограмм, шу райондаги Ленин номли, «Правда» колхозларида, Калинин район теплица комбинатида 2—6 килограммдан тўғри келяпти.

Кўпгина хўжаликларда енгил пленкали теплицаларда фақат сабзавот кўчатлари етиштирилмоқда, холос. Ҳолбуки, Калинин районидаги «Партия XX съезди», Тошкент районидаги «Ленин йўли» ва Охунбобоев номли колхозларда кўчат етиштиришга киришилгунича бундай теплицаларда 120—140 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштиришга улгурилмоқда.

Хўжаликларда полиэтилен пленкалари остида эртаги сабзавот етиштиришни кенг жорий қилишга яхши эътибор берилмаяпти. Область бўйича 1987 йилда шундай усулда етиштирилган ҳосил умумий маҳсулотнинг 11 процентига, Оржоникидзе районн хўжаликларида 12 процент, Калинин районн хўжаликларида 18 процентга тенг бўлди. Шу билан бир вақтда Тошкент районида пленка остида ҳар йили 26—28 тонна эртаги сабзавот етиштирилмоқда. Бу умумий маҳсулот ҳажмининг 25 процентдан кўпроғини ташкил этади. Шунинг учун ҳам ҳар гектар майдондан олинаётган даромад 10 минг сўмдан ошяпти.

Область агросаноат комитети, район ижроия комитетлари, РАПОлар бунинг сабабини пленка етишмаслигига йўядилар, ўзлари эса бу соҳада мутлақо ташаббус кўрсатмайдилар. Хом ашё ҳамда аввал фойдаланилган эски пленкалардан йилига 300 тонна ҳажмида ёруғликни яхши ўтказадиган пленка тайёрлаб, енгил теплицаларни монтаж қилиш учун махсус мослама ишлаб чиқаришни йўлга қўйган Калинин районн раҳбарлари ва мутахассислари шаънига раҳматлар айтса арзийди. Калининликларнинг бу тажрибаларини бошқа районларга ҳам кенг ёйиш керак.

Район ижроия комитетлари ва область агросаноат комитетининг вазифаси мавжуд резервларни тезроқ ишга солиш, план ҳамда шартнома интизомларини сўзсиз бажариш учун хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтиришдан иборатдир. Сабзавот экинларини ўз муддатларида ва навлари бўйича экиш устидан назоратни кучайтириш, теплица хўжалигини бошқариш маданиятини тубдан яхшилашга эришиш лозим. Полиэтилен пленкалари остига сабзавот экиладиган майдонларни жами майдоннинг 25—30 процентига етказиш шу куннинг талабидир.

Тошкент аҳолисини картошка билан таъминлаш, айниқса муҳим аҳамият касб этади. Ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган икки йилида ялпи картошка етиштириш плани бажарилмади, давлатга 43 минг тонна кам картошка топширилди. 1987 йилда картошка ҳосилдорлиги аввалги йилдагига нисбатан 37 центнер камайиб, 69,4 центнер бўлди. Картошка етиштириш 36 минг тонна, харид қилиш 39 минг тонна камайди.

Ихтисослаштирилган хўжаликларда ҳосил айниқса яхши бўлмади. Чунончи, ҳар гектар майдондан Коммунистик районида 36,8 центнер, Оҳангарон районида 42,2 центнер, Бўстонлиқ районида 63,9 центнер, Оржоникидзе районида 66,7 центнер ҳосил олинди.

Оҳангарон, Бекобод, Бўстонлиқ районлари хўжаликларида картошка ва сабзавот майдонлари ҳеч қандай асоссиз камайтириб юборилди, бунинг оқибатида Олмалиқ, Ангрен, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари магазинлари пештахталарида маҳсулот камайиб кетди. Бундай аҳвол район ижроия комитетлари ва РАПО вакиллари (Ю. М. Қўлдошев, В. С. Урядов, С. А. Холбеков, М. В. Расулов, А. И. Кашченко ўртоқлар)ни чуқур ташвишга солиши керак, албатта.

Ташкилий-хўжалик соҳасидаги камчиликлардан ташқари кўчат ва уруғликнинг сифатсизлиги, ҳавоси мўътадиллаштириладиган, комплекс механизациялашган омборхоналарнинг йўқлиги, ҳар хил зараркунанда ва касалликларга қарши самарали кураш олиб борилмаётганлиги ҳам картошкачиликни ривожлантиришга акс таъсир этмоқда.

Область колхоз ва совхозлари турли область ва республикалардан йилига 26 навдан зиёд картошка олиб келмоқда. Уларнинг кўпи районлаштирилмаган бўлиб, жуда кам ҳосил беради. Бундан ташқари уруғлик билан бирга зарарли колорад қўнғизи ҳам келиб қолаётир. Энди у ҳамма районларга кенг тарқаб кетди. Картошканинг бошқа касалликларга чалиниши ва турли ҳашаротлар тушиши кўпайиб кетаяпти.

Область агросаноат комитети, «Сортсемовощ» бирлашмаси, район Советлари ижроия комитетлари ўзлари учун кўчат ва уруғлик етиштиришни йўлга қўйишлари, ҳавоси мўътадил қилиб туриладиган 40—45 минг тонналик картошка сақланадиган омборхоналар қуришлари лозим.

Уруғчилик хўжаликларини алоҳида ажратиш, бу хўжаликларда лабораториялар, картошка сақланадиган омборхоналар қуриш, уларни юқори малакали кадрлар билан таъминлаш ва шу йўл билан юқори репродукцияли уруғликни етарли миқдорда олиб, уруғчилик хўжаликларига жойлаштириш талаб этилади. Картошкачиликка ихтисослашган хўжаликларга уларнинг буюртмаларига қараб культиваторлар, турли борона, картошка ҳосилини йиғиштириб оладиган комбайнлар ҳамда комплекс механизацияни жорий этиш учун зарур бўладиган бошқа машина ва асбоб-ускуналарни етказиб бериш лозим.

Аҳолини янги ва сархил мева ҳамда узум билан таъминлаш соҳасида жиддий камчиликлар борлигини ҳам тан олиш керак бўлади. Область боғ ва токзорларидаги кўчат хатолари 23—18 процентга тўғри келади. Бошқача қилиб айтганда, 4 минг гектар ер бўш ётибди. Оққўрғон, Оҳангарон, Бўка, Коммунистик, Бекобод, Янгийўл районларида шундай аҳвол юз берган. Кўпгина жойларда агротехник тадбирлар ўз вақтида бажарилмайди, қишлоқ хўжалиги зараркунандалари ва мевали дарахтларга тушадиган касалликларга қарши кураш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Боғ ва токзорларни тартибга солиб, янгилаб бориш суръати суст.

Агросаноат комплексининг қайта ишлаш тармоқларини биринчи галда ривожлантириш аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни тубдан яхшилашда муҳим аҳамиятга эгадир. Бу масалалар шу йил январь ойида бўлиб ўтган область партия-хўжалик активи йиғилишида кенг муҳокама қилинди. Унда қуйидаги вазифа илгари сурилди: қайта ишлаш тармоқларини ривожлантиришда қисқа вақт ичида қатъий бурилишга эришиш зарур. Шу мақсадларда беш йиллик охиригача ва 1995 йилгача бўлган истиқбол программаси тасдиқланди.

Аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш плани каби бу программанинг ҳам муваффақиятли бажарилиши қурилиш ташкилотлари ишини яхшилашга кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Ҳозирча мева-сабзавот сақланадиган омборхоналарни қуриш муддатлари ҳеч қандай нормативларга тўғри келмаяпти, улар комплекс қурилмаяпти, ишнинг сифати паст. Областимизда бор-йўғи 4 тагина хўжаликда сиғими 9,5 минг тонналн сабзавот-мева сақланадиган омборхона бор бўлган шароитда бундай ишлаш мутлақо ярамайди. Бунинг учун фақат область агросаноат комитети, қурилиш трестлари ва РАПО раҳбарларигина эмас, балки бу иш устидан назорат ўрнатмаётган, қурилишга масъул бўлган ходимларга нисбатан талабчанлик қилмаётган район ижроия комитетлари раҳбарлари ҳам жавобгардирлар.

Савдо ва тайёрлов органлари моддий-техника базаларини ривожлантириш, савдо маданиятини ошириш масалалари Тошкентни ва область шаҳарларини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш тадбирлари комплексида катта аҳамият касб этади. «Ташплодоовощпром» корхоналари иши устидан депутатлик назоратини кучайтириш зарур. Бу ерда моддий жавобгар шахслар жуда хотиржам юришибди, маҳсулот бузилса, ҳисобдан чиқариб ташлайверишади. «Ташплодоовощпром»ни нг фақат ўтган йили келтирган зарари 5,7 миллион сўм бўлди. Ҳисоботлардаги тартибсизликлар, ўз ҳолига ташлаб қўйиш шунга олиб келдики, бу системага нолойиқ кишилар кириб қолди. Сабзавот қанчалик кўп чириса, улар учун шунчалик яхши, фойдаланиб қолишади. Бундайлар бир магазинда қўлга тушсалар, орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, худди пўкакдек иккинчи магазинда пайдо бўлишади. Системадан эса кетишмайди. «Ташплодоовощпром» бошлиғи ўртоқ У. К. Муҳамадалиев кадрлар масаласини тубдан тартибга солиши, магазинларда савдонинг ижара системасини жорий этиши керак.

Колхоз ва совхозларнинг фирма магазинлари ишларини ҳам тубдан яхшилаш талаб этилади. Кейинги пайтда кўрилган чоралар натижасида бундай магазинлар сони 64 тага етди. Бироқ улар ҳамон кутилган самарани бермаяпти. Бор-йўғи 9,2 минг тонна маҳсулот сотилди, холос. Кўпгина район ва хўжаликларнинг раҳбарлари сусткашлик қилаяптилар, рентабеллиликни ошириш, аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш имкониятларидан фойдаланмаяптилар.

Магазинларнинг аксарияти кўп вақт берк бўлади, очиқ пайтларида эса пештахталари бўш бўлади. Далаларда етиштирилаётган ҳосилнинг 30 проценти ўрнига Бўстонлиқ районида 0,2 проценти, Оҳангарон районида 0,6 проценти, Калинин ва Оржоникидзе районларида 1,3 проценти, Янгийўл районида 2,3 процентигина магазинларга келтирилаётган экан уларнинг пештахталари тўлмайди-да, албатта. Шунинг учун ҳам томорқасидаги маҳсулотни бозорга олиб келаётган кишилар ўзларини монополист ҳис этадилар ва тақчилликдан фойдаланиб, молларининг нархини ошираверадилар.

Ҳолбуки, бизнинг илғор хўжаликларимиз, жумладан, Тошкент районидаги Карл Маркс номли ва «Ленин йўли» колхозларининг тажрибалари сабзавот маҳсулотларини фирма магазинлари орқали сотиш салмоқли қўшимча фойда олиб келаётганлигини кўрсатмоқда.

Ҳозирги пайтда сабзавот картошка, мева ва узумнинг кўп қисми бирламчи сараланмай, қайта ишланмай реализация қилинмоқда. Натижада савдо тармоқларига келтирилганидан сўнг кўриниши харидоргирлигини йўқотмоқда. Шунинг учун харидор қиммат бўлса ҳам бозордан олаётганлигига ажабланмаслик керак. Бу меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозларидир.

Бунда асосий айб — таъминотчи бўлган колхоз ва совхозлардадир. Улар даладан йиғиштириб олинган ҳосилни бирламчи сараламасдан дўконларига юбораверадилар.

Ҳозир қишлоқ хўжалигини қайта ишлаш саноати билан интеграциялаш учун янги, янада кенг имкониятлар очилмоқда. Бу масалаларнинг ҳаммасини ҳал этишда биз янги ташкил этилган «Тошкент» агрофирмаси ва «Ғазалкент» комбинатига умид боғламоқдамиз. Улар область бозорлари билан рақобатлаша олишларини амалда кўрсатадилар, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилайдилар. Бироқ Калинин, Оржоникидзе ва Янгийўл районларида агросавдо фирмалари ташкил этиш ҳеч қандай сабабсиз чўзиб юборилмоқда.

Тошкент ва область шаҳарлари ҳамда саноат марказлари аҳолисини юқори сифатли мева-сабзавот маҳсулотлари билан етарли миқдорда таъминлаш катта социал-иқтисодий ва сиёсий аҳамиятга эгадир. Меҳнаткашларнинг ишчанлик ва маънавий-руҳий кайфиятлари ана шу масаланинг қай даражада ҳал этилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Шунинг учун область Совети аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашга оид бутун ишларга принципиал ва ўз-ўзини танқид руҳида баҳо бериши, юз берган аҳволни тезда ўнглаш учун аниқ, конкрет чоралар ишлаб чиқиши, сўнгра уларни қатъийлик ва аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда, ишнинг кўзини билиб, оғишмай амалга ошириб бориши лозим.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БРЮССЕЛЬ. «Умумий бозор» 12 мамлакати қишлоқ хўжалигининг министрлари 1988—1989 йиллар ҳосилларининг аграр маҳсулотига харид нархларининг миқдори тўғрисида яна бир марта битимга кела олмадилар. Европа иқтисодий ҳамжамияти Министрлар кенгаши доирасида ўтган икки кунлик сессиядаги музокаралар бу борада ҳеч қандай қарорсиз тугади. Нарх-наво музокаралари мана уч ойдан бери давом этмоқда. Янги нархлар 1 апрелдан бошлабгина жорий этилмоғи лозим. Аммо «Умумий бозор»га аъзо мамлакатларнинг жиддий зиддиятлари музокараларда келтириб чиқарган боши берк кўчани ҳозирча очиб бўлмаяпти.

● БЕРЛИН. ГДР Бош прокуратураси ҳузуридаги матбуот бўлимининг хабар беришича, республиканинг компетентли органлари ГДР граждани Я. Хольцни ушлаганлар. У Польшани фашистлар ишғол этиб турган пайтда ҳарбий жиноятларда қатнашган, яҳудий миллатига мансуб Польша гражданларини ўлдиришда нацистларга ёрдам берган, деб шубҳа қилинмоқда. Унинг айби аниқлангандан сўнг қамоққа олишга ордер берилган.

● ПАРИЖ. Гиёҳвандлик ҳамон ҳозирги замон Франциясининг энг мушкул социал муаммоларидан бири бўлиб қолмоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатда камида 800 минг гиёҳванд бор. Франция полицияси наркотик моддалар савдосига қарши кураш марказий бошқармаси оммавий ахборот воситаларига шуларни маълум қилди. Бултур наркотик моддалардан заҳарланиб, 230 ёш француз оламдан ўтди. Полиция хизматчилари турли жиноятлари учун кам деганда 27 гиёҳвандни қамоққа олди.

(ТАСС, 18 май).

СОВЕТ ТЕПЛОХОДИДА ЁНҒИН ЧИҚДИ

ТОКИО, 18 май. (ТАСС). Японияning Осака шаҳри портида турган «Приамурье» совет теплоходида бугун кечаси кучли ёнғин чиқди. Кемада Япония бўйлаб сафар қилаётган 295 нафар ёш совет туристи ва команданинг 129 аъзоси бор эди.

Олти соатлик қаттиқ олишувдан кейин ниҳоят ёнғин ўчирилди. СССРнинг Осакадаги Бош консулхонасида ТАСС мухбирларига хабар беришларича, 10 киши ҳалок бўлган, бир киши бедарак йўқолган, 35 нафар киши эса яраланиб ва куйиб касалхонага келтирилди. Теплоходдан кўчирилган йўловчилар ва команда аъзолари шаҳар меҳмонхоналарида яшамоқдалар.

Кема марказий қисми 2-палубасидаги каютада номаълум сабабларга кўра ўт чиқиб, теплоходда ёнғин бошланган.

Японияning денгиздаги хавфсизлик бошқармаси ва Осака шаҳри маъмурлари ёнғинни ўчиришда, азият чекканларни касалхонага ётқизишда ва кўчирилганларни меҳмонхонага жойлаштиришда катта ёрдам бердилар.

ТАССнинг ГВАТЕМАЛАДАГИ БЎЛИМИДА ПОРТЛАШ

ГВАТЕМАЛА, 18 май. (ТАСС). Бугун кечаси маҳаллий вақт билан соат 2 дан 45 минут ўтганда ТАССнинг Гватемаладаги бўлими биносида номаълум шахслар қўйиб кетган иккита бомба портлади. Бино деярли бутунлай вайрон бўлди, автомашина яксон бўлди. Совет мухбири Александр Трушин ва унинг рафиқасига зиён-заҳмат етмади. Жиноят содир бўлган жойга полиция вакиллари келишди.

Илгари ТАСС бўлимига «Мано бланка» деган ўта ўнг террорчи ташкилотдан дўқ-пўписалар ёзилган хат келган эди.

● Сиз кўриб турган бу сурат 1902 йилда Австралиянинг ғарбий соҳилида олинган. Орадан шунча йил ўтганига қарамасдан бу ерда туб аҳолига бўлган муносабат ўзгаргани йўқ. Австралиянинг 200 йиллиги нишонланаётган тантанали кунларда қамоқ ва полиция участкаларидаги оберигенларнинг кўпчилиги ўз жонига қасд қилаётганлиги ҳақидаги фожиали хабар тарқалди. Бу фожиаларни кўриб чиқиш учун инсон ҳуқуқлари бўйича махсус комиссия ташкил этилди.

ТАСС фотохроникаси.

ЭКСТРЕМИСТЛАР БИЛАН ТЎҚНАШУВ

ҚОҲИРА, 18 май. (ТАСС). Қоҳира, Соҳагдаги қатор районларда ва Мисрнинг баъзи бошқа шаҳарларида руҳоний экстремистлар билан хавфсизлик кучлари ўртасида яна тўқнашувлар рўй берди. Миср матбуотининг хабар беришича, асосий Ислом жамиятлари мусулмонларнинг «Ид ол-фитр» рўза ҳайити муносабати билан кўпгина жойларда рухсат этилмаган бўлса ҳам номоз ўқишга ҳамда ҳукуматга қарши митинглар ва юришлар ўтказишга уринганлар. Тартиб ўрнатиш учун юборилган полиция бўлинмалари бир қанча ҳолларда кўздан ёш оқизадиган газ ишлатишга мажбур бўлганлар. «Ал-Жумҳурия» газетасининг хабар беришича, Қоҳиранинг ўзидагина 34 киши қамоққа олинган, экстремист жамиятлар аъзолари ва полициячилар орасида жабрланганлар бор. Оппозициячи «Ал-Вафд» газетасининг маълумотларига қараганда, Соҳаг шаҳрида яна беш киши қамоққа олинган.

Ички хавфсизлик кучлари оширилган тайёргарлик ҳолатига келтирилган.

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Агросаноат комплекси	—2,5	—1,7
Қурилиш комплекси (Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги)	**6,3**	**3,4**

Область шаҳарлари ва районлари **саноатининг 1988 йил биринчи кварталидаги иши тўғрисидаги маълумотлар қуйида келтирилмоқда (процент ҳисобида):**

	Маҳсулот етказиб бериш шартнома мажбуриятларининг бажарилиши	Шартнома мажбуриятларини бажармаган корхоналар улуши	1987 йилнинг I кварталига нисбатан ўсиш суръатлари: меҳнат унумдорлиги	1987 йилнинг I кварталига нисбатан ўсиш суръатлари: маҳсулот ҳажми
Жами	98,5	14	4,0	3,3
Тошкент шаҳри	98,3	13	6,2	5,6
Тошкент области	98,7	14	1,6	0,7
Шаҳарлар:				
Олмалиқ	98,4	17	6,6	3,7
Ангрен	99,8	6	15,2	16,2
Оҳангарон	99,2	14	11,0	9,5
Бекобод	97,2	25	—2,1	—1,6
Нариманов	99,9	8	14,3	16,3
Чирчиқ	99,3	22	5,9	4,6
Янгийўл	97,3	25	6,2	8,0
Районлар:				
Оққўрғон	91,9	67	—33,1	—27,3
Оҳангарон	100,0	—	12,0	7,0
Бекобод	100,0	—	—8,0	—18,6
Бўстонлиқ	100,0	—	31,0	30,2
Бўка	100,0	—	—34,4	—36,8
Ғалаба	99,2	8	—8,0	—15,7
Калинин	98,8	15	—8,2	—9,2
Коммунистик	100,0	—	—7,3	—10,9
Оржоникидзе	98,9	22	—12,9	—14,5
Паркент	100,0	—	—0,8	—0,8
Пискент	100,0	—	—25,5	—37,9
Ўрта Чирчиқ	99,4	14	—12,1	—12,8
Тошкент	99,8	40	22,4	23,7
Чиноз	100,0	—	—13,7	—15,3
Янгийўл	99,8	17	—11,9	—4,8

Халқ хўжалиги комплексларининг 1988 йил I кварталидаги иши қуйидагича бўлди:

Ёқилғи-энергетика тармоқларида кўмир қазиб чиқариш, электр энергияси ҳосил қилиш бўйича план топшириқлари бажарилди.

Металлургия комплекси корхоналари пўлат ва прокат ишлаб чиқариш бўйича белгиланган планларни бажармади, уларнинг ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайтириб юборди.

МАШИНАСОЗЛИК КОМПЛЕКСИ

	1988 йил I кварталида амалда	Топшириқларнинг бажарилиш проценти	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Куч трансформаторлари — миллион киловольт-ампер	2,1	96	99,0
Компрессорлар — минг дона	2.6	85	98
Химия асбоб-ускуналари ва уларга эҳтиёт қисмлар — миллион сўмлик	10,1	101	111
Енгил саноат учун технологик асбоб-ускуналар ва уларга эҳтиёт қисмлар — миллион сўмлик	14,7	93	123
Йигирув машиналари — дона	409	100,0	125
Тракторлар — минг дона	5,8	103	87
Трактор прицеплари — минг дона	7,2	99,7	94
Қишлоқ хўжалик машиналари — миллион сўмлик	45,5	103	108
Пахта териш машиналари — минг дона	2,1	98	113
Экскаваторлар — дона	408	102	109

Машинасозлик комплексида давлат буюртмаси топшириқлари бажарилди ва қишлоқ хўжалик машиналари, приборлар ва автоматлаштириш воситаларининг айрим турларини, машиналар ва асбоб-ускуналарнинг айрим турларини ишлаб чиқаришда ўсишга эришилди.

Айни вақтда СССР Электротехника саноати министрлигининг Чирчиқ трансформатор заводи топшириқдагига нисбатан 332 та куч трансформаторни, СССР Химия машинасозлиги министрлиги 462 та компрессорни, СССР Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги 23 та трактор прицепи. 52 та пахта териш машинасини кам берди.

ХИМИЯ-ЎРМОН КОМПЛЕКСИ

	1988 йил I кварталида амалда	Топшириқларнинг бажарилиш проценти	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Минерал ўғитлар (моддаларнинг тўйимлилиги 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда) — минг тонна	207	109	110
Олтингугурт кислотаси — минг тонна	372	100,3	113
Сунъий смола ва пластмасса — минг тонна	22,0	98	99,6
Қоғоз — минг тонна	6,4	100,3	100,1
Картон — минг тонна	1,9	102	155

Химия-ўрмон комплекси корхоналари сунъий аммиак, минерал ўғитлари, олтингугурт кислотаси, қоғоз, картон ишлаб чиқариш топшириқларини бажарди. Сунъий смола ва пластмасса ишлаб чиқариш бўйича топшириқларнинг бажарилиши таъминланмади.

ҚУРИЛИШ КОМПЛЕКСИ САНОАТИ

	1988 йил I кварталида амалда	Топшириқларнинг бажарилиш проценти	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Асбоцемент тахталари (шифер) — шартли миллион плита	61	102	104
Асбоцемент қувурлари ва муфталари — шартли минг километр	0,6	100.8	102
Дераза ойнаси — **минг квадрат метр**	**569**	**100,2**	**129**

Қурилиш комплексининг саноат корхоналари йиғма темир-бетон конструкциялари ва буюмлари, цемент, линолеум ишлаб чиқариш бўйича биринчи квартал топшириқларини бажарди.

Ноозиқ-овқат халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1988 йил I кварталида амалда	Топшириқларнинг бажарилиш проценти	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Трикотаж буюмлари — миллион дона	7,1	99	98
Пайпоқлар — миллион жуфт	0,3	112	107
Пойабзал — миллион жуфт	3,8	103	103
Чинни-фаянс идишлари — миллион сўмлик	8,3	102	102
Мебель — миллион сўмлик	36,9	99	109
Сирланган пўлат идишлари — миллион сўмлик	8,1	73	77

Январь-мартда 840,3 миллион сўмлик халқ истеъмоли товарлари (алкоголли ичимликлардан ташқари) ишлаб чиқарилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 53,4 миллион сўмлик кўпдир.

Айни вақтда Ангрен. Бекобод шаҳарлари ва Оққўрғон райони корхоналари халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқларнинг бажарилишида қолоқликка йўл қўйдилар. Ўтган даврда истеъмолчилар 0,5 миллион сўмлик мебель, 3,0 миллион сўмлик сирланган пўлат идишларини кам олдилар. Трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш биринчи квартал топшириғи бажарилмади.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ

Агросаноат комплекси асосий озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш биринчи квартал топшириқларини бажарди.

Озиқ-овқат маҳсулотининг асосий турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1988 йил I кварталида амалда	Топшириқларнинг бажарилиш проценти	1988 йил I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	15,1	104	102
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	9,0	100	97
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	51,7	107	102
Маргарин маҳсулотлари — минг тонна	8,7	101	101
Ўсимлик ёғи — минг тонна	15,2	102	100,5
Макарон маҳсулотлари — минг тонна	4,9	100	99,7
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	23,4	99.8	104
Консервалар — шартли миллион банка	43,4	115	114

Область колхозлари, совхозлари ва хўжаликлараро корхоналарида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан гўшт етиштириш 10,8 процент, сут етиштириш 2,1 процент, тухум етиштириш 13,6 процент кўпайди. Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори 4,1 процент, ҳар бир товуқдан олинган тухум 10,4 процент кўпайди.

Барча категориядаги хўжаликларда чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш қуйидагича бўлди:

	Биринчи квартал: 1987 йил	Биринчи квартал: 1988 йил	1988 йил I квартал планининг бажарилиш проценти	1988 йилнинг I кварталида 1987 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Чорва ва парранда (тирик вазнда) — минг тонна	15,0	16.2	120,7	108,7
Сут — минг тонна	36,3	37,4	106,3	103,1
Тухум — миллион дона	100,6	121,2	119,3	120,5

Ғалаба ва Тошкент районлари хўжаликлари давлатга чорва ва парранда топшириш, Пискент ва Янгийўл районлар хўжаликлари сут топшириш, Бўка, Коммунистик ва Пискент районлари тухум топшириш биринчи квартал планини бажармади. Биринчи кварталда Бекобод. Бўстонлиқ, Ғалаба, Паркент ва Тошкент районлари хўжаликларида чорва, парранда ва тухум, Калинин, Пискент, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районлари хўжаликларида сут, Оққўрғон, Оҳангарон, Коммунистик, Пискент, Чиноз ва Янгийўл районларида тухум харид қилиш ҳажмининг камайишига йўл қўйилди.

Колхозлар, совхозлар ва хўжаликлараро корхоналарда кўкламги экиш ишлари давом этмоқда. 25 апрелгача 234285 гектар майдонда баҳорги экинлар экилди. Бу планга нисбатан 91.1 процентни ташкил этади. Шу вақтга келиб дон ва дуккакли дон экинлари (маккажўхоридан ташқари) — 7724 гектарга, маккажўхори 25378 гектарга, чигит 139634 гектар ерга экилди.

1988 йилнинг 1 апрелигача тракторларнинг 91,7 проценти, сеялкаларнинг 99,6 проценти, трактор плугларининг 92,9 проценти, трактор прицепларининг 82,6 проценти соз ҳолда эди.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам ремонт лозим суръатда бормаяпти. Бунинг натижасида область хўжаликларида 1673 трактор, 629 юк автомобили техник жиҳатдан носоз ҳолда турибди.

Ем-хашак йиғувчи техника ремонти суст бормоқда. Оққўрғон, Бекобод. Бўка, Ғалаба ва Янгийўл районлари хўжаликларидаги мавжуд тракторларнинг 10 процентдан кўпроғи, Оҳангарон, Бекобод, Бўка ва Калинин районлари хўжаликларидаги юк автомобилларининг 10 процентдан кўпроғи ишлатиш учун тайёр эмас. Айниқса, Оҳангарон, Бекобод, Бўстонлиқ, Бўка ва Ўрта Чирчиқ районлари хўжаликларида ем-хашак йиғувчи техникани тайёрлашда орқада қолинмоқда.

Агросаноат комплексини, қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш воситалари билан таъминловчи тармоқлари қўшиб ҳисоблаганда, ривожлантиришда давлат капитал маблағлари ҳисобидан 68,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди ёки белгиланган лимит 100,5 процент қилиб бажарилди.

Мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқариш бўйича қувватлар фойдаланишга топширилди. сабзавот ва мевалар учун омборхоналар қурилди.

Бузоқ, чўчқа боласи, қўзи, улоқ насли кўпроқ олинди. Ҳар юз она бошдан бузоқ, қўзи ва улоқ насли олиш кўпайди.

Колхозлар, совхозлар ва хўжаликлараро корхоналарда чорва ва парранда боши қуйидагича бўлди (минг бош):

	1 апрелга қадар: 1987 йил	1 апрелга қадар: 1988 йил
Қорамол	190,0	187,4
шу жумладан, сигирлар	58,4	57,0
Чўчқалар	191,8	186,8
Қўй ва эчкилар	365.2	387,9
Паррандалар	6477,9	6596,2

Областнинг 11 районида қорамол сони, 9 районида сигирлар сони камайиб кетди.

Бўка, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ ва Янгийўл районлари хўжаликларида қорамолнинг, Оққўрғон, Оҳангарон ва Коммунистик районлари хўжаликларида чўчқаларнинг, Оҳангарон ва Оққўрғон районлари хўжаликларида қўй ва эчкиларнинг нобуд бўлиши кўпайди.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Давлатнинг марказлашган капитал маблағлари ҳамда корхоналар ва ташкилотларнинг фондлари маблағлари ҳисобига 254,7 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. 246 миллион сўмлик давлатнинг марказлашган **капитал маблағлари** ёки шу давр учун белгиланган лимитнинг 90 проценти ўзлаштирилди. Корхоналар ва ташкилотлар ўзлаштирган ўз маблағлари 73,4 миллион сўмни ташкил этди. Уларнинг капитал маблағлар сарфлаш ҳажмидаги улуши 30 процентни, шу жумладан ёқилғи-энергетика комплексида 44 процентни, металлургия комплексида 18 процентни. машинасозликда 38, химия-ўрмон комплексида 81, қурилиш комплексида 24 процентни ташкил этди.

Комплекслар бўйича лимитдан фойдаланиш, давлатнинг марказлашган капитал маблағлари ҳамда корхоналар ҳамда ташкилотларнинг фондлари маблағларининг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

	I квартал лимитининг фойдаланиш проценти 1988 йил I кварталида	1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Ёқилғи-энергетика комплекси	59	71
Металлургия комплекси	106	114
Машинасозлик комплекси	108	128
Химия-ўрмон комплекси	89	124
Агросаноат комплекси	100,5	100,1
Қурилиш комплекси	125	107

Давлат капитал маблағлари лимити Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлиги бўйича Олмалиқдаги мебель комбинатида (32 процент), СССР Газ саноати министрлиги бўйича қурилаётган газопровод дирекциясида (28 процент) ва бошқа объектларда паст даражада фойдаланилди.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида кучсиз азот кислотаси, Тошкентдаги 5-йирик панелли уйсозлик заводида йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, Тошкент шаҳридаги «Промстройиндустрия» бирлашмасида ганч-прокат тўсиқлари ишлаб чиқариш бўйича қувватлар фойдаланишга топширилди.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари томонидан бажарилган пудрат ишлари ҳажми 8 процент, қурилиш комплекси ташкилотлари бўйича 6 процент ортди. Меҳнат унумдорлиги 10,1 процент ошди. Умуман қурилиш ташкилотлари бўйича пудрат ишлари плани 102 процент қилиб бажарилди.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Умумий фойдаланишдаги транспортнинг айрим турлари томонидан юк ташиш ва пассажир обороти қуйидагича бўлди:

	1988 йилнинг I кварталида бажарилди	Планнинг бажарилиш проценти	1988 йилнинг I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Юк ташиш (жўнатиш) — миллион тонна:			
Темирйўл транспорти	7,6	101,1	100,0
Автомобиль транспорти	15.7	97,5	98,7
Пассажир обороти — миллион пассажир-километр:			
Автомобиль транспорти	638,8	88,4	85,4
Ҳаво транспорти	1693,1	102,6	103,5

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмаси йил бошидан тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш шароитларида ишлаб, юк жўнатиш бўйича ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан ошириб белгиланган топшириқнинг бажарилишини таъминлади.

Айни вақтда металл конструкциялари, қора металлар ва бошқа юк турлари планда назарда тутилганидан кам ташилди, уларни ташиш 1987 йилнинг I кварталидагига нисбатан камайди.

Тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказилган **ҳаво транспорти** томонидан 0,6 миллион киши ташилди.

Автомобиль транспорти халқ хўжалик юкларини пландагига нисбатан 0,2 миллион тонна кам ташиди.

Умумий фойдаланишдаги автобуслар ва енгил таксилар билан пассажирлар ташишдан 40,9 миллион сўмлик даромад (планга нисбатан 100.0 процент) олинди.

Ҳаракатдаги составдан қониқарсиз фойдаланилди, соз автомобилларнинг, шунингдек уларнинг ремонтда ва ремонтни кутиб туриб қолишига йўл қўйилди.

Алоқа корхоналари асосий фаолиятдан даромадлар олиш планини 98,5 процент қилиб бажарди, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан даромадлар 5,5 процент кўпайди.

IV. СОЦИАЛ РИВОЖЛАНИШ ВА ХАЛҚ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИНГ ОШИШИ

Меҳнат ҳақи тўлаш ва ижтимоий истеъмол фондлари. Халқ хўжалигида ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи ўтган йилнинг шу давридаги 171 сўмдан 176 сўмгача ёки 3 процент ортди.

Ишлаб чиқариш тармоқларида меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шароитларига ўтиш давом этмоқда.

Давлат ва кооператив савдосининг **чакана товар обороти ҳажми** 1079,9 миллион сўмни ташкил этди ва 1987 йилнинг I кварталидагига нисбатан (амалдаги нархларда) 77,7 миллион сўмлик кўпайди. Умуман область бўйича товар обороти жами ҳажми бажарилди.

Алкоголли ичимликлар сотиш 1987 йилнинг I кварталидагига нисбатан бир мунча ошди. Бунда винони сотиш камайди. Арақ ва ликер-арақ маҳсулотлари, коньяк, шампанское ва пиво сотиш кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосида айрим товарларни сотиш қуйидагича бўлди (таққослама нархларда, миллион сўмлик):

	1988 йилнинг I кварталида сотилди	1988 йилнинг I кварталида 1987 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	68,4	134
Балиқ ва балиқ маҳсулотлари	5,5	120
Мол ёғи	20	107
Ўсимлик мойи	12.2	108
Маргарин маҳсулоти	3,1	115
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	17,1	126
Пишлоқ	2,5	139
Тухум	16,7	157
Қанд-шакар	15,3	117
Кондитер маҳсулотлари	32,1	123
Чой	8,4	122
Нон маҳсулотлари — минг тонна	133,6	103
Картошка — минг тонна	18,2	67
Сабзавот — минг тонна	21,7	128
Мева ва цитруслар — минг тонна	2,2	69
Алкоголсиз ичимликлар — миллион декалитр	1.4	108
Минерал сувлари — миллион декалитр	0,7	117
Мева ва сабзавот шарбатлари — шартли миллион банка	5,4	117
Тамаки маҳсулотлари	14,9	139
Кийимлар, ички кийимлар ва газламалар	137,6	104
Трикотаж буюмлари	42,8	96
Пайпоқлар	10,2	111
Пойабзал	50,9	110
Чинни-фаянс, майолика ва шиша идишлар	10,9	107
Совун ва синтетик кир ювиш воситалари	4,3	105
Мебель	24,9	101
Холодильниклар ва музлатгичлар — минг дона	10.3	127
шу жумладан, камерасининг сиғими 200 куб дециметр ва ундан кўп бўлганлари	5,2	130
Кир ювиш машиналари — минг дона	16,6	90
Электр пилесослар — минг дона	14,1	125
Соатлар — минг дона	146,2	94
Фотоаппаратлар — минг дона	9,3	169
Радиоприёмник қурилмалари — минг дона	25	95
Телевизорлар — минг дона	22,7	92
шу жумладан, рангли телевизорлар	11,8	111
Магнитофонлар — минг дона	16,7	104
Ёғоч-тахта материаллари — минг кубметр	112	127
Шифер — шартли миллион плита	3,5	111
Автомобиль бензини — минг тонна	51	109

Савдога гўшт ва сут маҳсулотларининг тушиши кўпайишига қарамай, аҳолининг бу маҳсулотларга бўлган талаби қондирилаётгани йўқ.

Кондитер маҳсулотлари савдосида катта камчиликлар бор. Қатор шаҳарлар ва қишлоқ аҳоли пунктларида тор ассортиментдаги. аҳоли томонидан кам харид қилинадиган карамель, конфет, печеньелар сотилади. Кўп ҳолларда нон ва нон маҳсулотларининг ассортименти ва сифати аҳоли талабларига жавоб бермайди.

Аҳоли картошка ва мевалар билан қониқарсиз таъминланмоқда. Бунинг оқибатида шаҳарлардаги колхоз бозорларида нарх-наволар ҳамон ошиб бормоқда. Нарх-наволарнинг умумий даражаси ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 13 процент ошиқ бўлди, шу жумладан, картошка нархи 54 процент, мевалар нархи 25 процент, сабзавот нархи 4 процент кўтарилди.

Аҳолини кийим-бош ва пойабзал билан таъминлашдаги тиғизлик бўшашмаяпти. Магазинларда кийим-бошлар ва пойабзалларнинг турлари чекланган. Савдода мавжуд бўлган маҳсулотларнинг фасони эскирганлиги, сифати қониқарсизлиги натижасида ҳар доим ҳам аҳоли томонидан сотиб олинаётгани йўқ. Рўзғор учун зарур бўлган оддий товарлар савдосидаги иш аҳволи суст яхшиланмоқда. Уларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш ўзлаштирилмаган. Шунинг учун ҳам энг оддий буюмлар кўпинча узоқ районлардан келтирилмоқда.

Савдога ёғоч ва қурилиш материаллари ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 1,3 баробар кўп етказиб берилди. Бироқ, аҳолининг шу материалларга бўлган талаби ҳали ҳам тўла қондирилмаяпти.

Аҳолига кўрсатилган пулли хизматлар ҳажми 161,1 миллион сўмликни ташкил этди ва ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16,3 процент кўпайди. Пулли хизмат кўрсатиш плани 89,6 процент қилиб бажарилди. Фақатгина Оққўрғон райони план топшириғининг бажарилишини таъминлади.

Пулли хизматлар кўрсатиш соҳаси лозим даражада ривожланмаяпти. бундай хизматлар ҳажмининг 70 проценти ҳали ҳам хизмат кўрсатишнинг анъанавий турлари — маиший, уй-жой ва транспорт хизмати кўрсатишга тўғри келаяпти.

Аҳолига 43,1 миллион сўмлик ёки планнинг 95,3 проценти миқдорида маиший хизмат кўрсатилди. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16,8 процент ошди. Олмалиқ, Нариманов шаҳарлари, Оққўрғон райони маиший хизмат кўрсатиш план топшириқлари бажарилишини таъминладилар.

Уй-жой ва социал-маданий қурилиш. Давлатнинг марказлаштирилган капитал маблағлари ва корхоналар фондларининг маблағлари ҳисобига умумий майдони 228,6 минг квадрат метрли уй-жойлар фойдаланишга топширилди, биринчи квартал плани 130 процент қилиб бажарилди. Бироқ, Чирчиқдаги «Химзашчита» монтаж бошқармаси, Янгийўлдаги САИМЭ, Паркент районидаги «Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, область ижроия комитетининг Бош капитал қурилиш бошқармаси Олмалиқ ва Ангрен шаҳарларида топшириқни уддаламадилар.

3464 ўринли умумий таълим мактаблари. 780 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари фойдаланишга топширилди. 60 ўринли касалхона, ҳар сменада 40 беморни қабул қилувчи амбулатория-поликлиника муассасалари қурилди. Умумий таълим мактаблари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,3 баробар кўп, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари 42 процент кўп фойдаланишга топширилди.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш. Зарарли моддаларни ҳавога чиқаришни камайтириш, сув ва ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш, ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва тиклаш бўйича тадбирлар амалга оширилди. Назоратчи органлар томонидан корхоналар ишининг технологик режимга риоя қилиши ва улар томонидан табиатни муҳофаза қилиш тадбирларининг амалга оширилиши бўйича доимий назорат олиб борилмоқда.

Табиатни муҳофаза қилиш қонунчилигини бузганликлари муносабати билан СССР Медицина ва биология саноати министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги ва бошқа министрликларнинг корхоналаридаги айрим ишлаб чиқаришларнинг иши тўхтатиб қўйилди. Жумладан, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида газ-чангни ушлаб қолувчи асбоб-ускуналарнинг носозлиги натижасида капролактам ишлаб чиқариши, зарарли моддаларни ҳаво ҳавзасига белгиланганидан ортиқча тарқатаётганлиги учун Янгийўл биохимия заводининг цехи тўхтатиб қўйилди. Келтирилган зарарнинг ўрнини қисман қоплаш учун корхоналарга иқтисодий санкциялар солинди, кўпгина ташкилотларнинг раҳбарларидан жарима ундириб олинди.

* * *

Область меҳнаткашлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, бу йилги планларнинг муваффақиятли бажарилиши учун куч-ғайратларини тобора оширмоқдалар.

СТАТИСТИКАНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ

СТАТИСТИКАНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ

Тошкентда VIII Бутуниттифоқ Педагогика кенгаши давом этмоқда

●

Пойтахтимизда ўтаётган VIII Бутуниттифоқ педагогика ўқишларида кўплаб новатор ўқитувчилар тажриба алмашмоқдалар. СУРАТДА: СССР халқ ўқитувчиси, Одессадаги 1-ўрта ҳунар-техника билим юрти педагоги Николай Николаевич Палтишев (чапдан биринчи) анжуман иштирокчилари билан суҳбатлашмоқда.

Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

ЎҚИТУВЧИЛАР ИЗЛАНИШИ ВА МАҲОРАТИ—БОЛАЛАРГА

Мамлакат ўқитувчиларининг VIII Бутуниттифоқ педагогик ўқишлари изланиш, ижодиёт ва маҳорат кўриги сифатида ўзига хос улкан анжуманга айланди. Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан келган тажрибакор ва новатор ўқитувчилар ўқувчиларга таълим ва тарбия беришнинг энг долзарб ва мураккаб масалаларини атрофлича муҳокама қилиб, дарс самарадорлигини ошириш тадбирларини белгилаб олдилар.

Қуйида шу анжуман қатнашчиларининг педагогик ўқишлар ҳақидаги фикр ва мулоҳазалари билан танишасиз.

В. ГОРЕЦКИЙ (РСФСР Педагогика фанлари илмий текшириш институти бошланғич таълим бўлимининг бошлиғи): — Бутуниттифоқ педагогик ўқишларининг дарс сифати ва самарадорлигини ошириш масаласига бағишлангани айни муддао бўлди. Олти ёшли болалар учун дарс ташкил этишнинг хусусиятлари ҳамда бошланғич синфларда машғулотлар самарадорлигини ошириш бўйича иш олиб борган секция йиғилишларининг ўзида 30 га яқин доклад тингланди.

Олти ёшли биринчи синф ўқувчиларини ҳуснихатга ўргатиш таълим жараёнида алоҳида ўрин тутади. Ушбу масала бўйича москвалик ўқитувчи Е. Потапова дарс бераётган билим масканида маълум тажрибалар орттирилди. Ана шу кузатишлар асосида «Дарс жараёнида кичик ёшдаги ўқувчилар ҳуснихатини такомиллаштириш йўллари» деган докладни тайёрлаб, педагогик ўқишларига тақдим этди.

Ўқувчиларни калиграфик ёзувга ўргатиш борасида Тошкентдаги қатор мактабларда самарали ишлар олиб борилиб, ибратли тажрибалар тўпланибди. 1987-88 ўқув йили давомида Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти ҳузурида унинг новаторлик тажрибаси бўйича махсус ижодий группа иш олиб бормоқда. Жумладан, Тошкентдаги 24-мактабнинг илғор ўқитувчиси М. Раҳимжонова ҳам новаторлик изидан бориб, қатор педагогик ютуқларни қўлга киритибди.

Жуда қувонарли томони шундаки, иттифоқимизга танилган В. Шаталов, Ш. Амонашвили, С. Лисенкова каби экспериментатор ўқитувчилар қўллаётган илғор методлар Ўзбекистонлик кўп сонли изланувчан педагоглар тажрибасида ўз аксини топмоқда. Педагогик ўқишларда булар ҳақида ҳам фикрлашиб олинди.

С. АБИШЕВА («Қазақстан мектеби» журналининг бош редактори): — Педагогик ўқишлар доирасида «думалоқ стол» теварагида ташкил қилинган мунозаралар кўпчиликка манзур бўлди. «Дарсда ҳамкорлик», «Дарсда тарбия имкониятлари», «Ҳозирги замон дарси: муаммо ва истиқболлар» каби мавзуларда ўтказилган давра суҳбатларида кўпгина муҳим масалалар кўтарилди.

Ҳар бир суҳбат қизғин мунозарага, савол-жавобга айланди. Озарбайжонлик Г. Алиева, белоруссиялик И. Анищенко, грузиялик Э. Бандошвили, тожикистонлик А. Жўраева, чувашистонлик Е. Туманова ва бошқа ўқитувчилар замонавий дарсларнинг хусусиятлари бўйича ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. Айни бир вақтда улар ўз иш тажрибаларидан келиб чиқиб, дарс турларини методик жиҳатдан бойитишнинг ҳозирги муҳим томонлари устида тўхталдилар.

Давра суҳбатларини олиб боришда В. Давидов, А. Пискунов, С. Ражабов, В. Монахов сингари номлари иттифоқимизга кенг танилган педагогик олимлар фаоллик кўрсатдилар. Таълим-тарбия ишининг энг актуал муаммолари бўйича берилган саволларга улар батафсил жавоблар қайтардилар.

Педагогик ўқишлар давомида уюштирилган «Очиқ дарс»лар ҳам ўзаро тажриба алмашиш имконини берди. Уларни кузатишда ва муҳокама қилишда таниқли новатор ўқитувчилар, методистлар актив қатнашиб, қимматли методик маслаҳатларни бердилар.

«Дарсда дарслик: ҳаққонийлик ва истиқболлар» деган мавзуга бағишланган мунозарада қатор муҳим масалалар ойдинлашди.

Умуман, мамлакатимиз илғор ўқитувчиларининг бу анжумани педагогика фани ривожига ҳисса қўшиб, ёш авлод тарбиячиларини зарур методик материаллар билан қуроллантирди.

ЁШ ЛЕНИНЧИЛАР БАЙРАМИ

Областимиздаги шаҳар ва районларнинг пионер ташкилотлари ўз байрамларини муносиб нишонладилар. Минг-минглаб ёш ленинчилар «Революцион қадам билан», «Қизил изтопарлар», «Данак операцияси» каби ҳаракатларда актив иштирок этишяпти. Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлган кўплаб ҳамюртларимиз номларини, кўрсатган жасоратлари ва дафн этилган жойларини аниқлаш борасида ҳам талай хайрли ишларни амалга оширмоқдалар. Ҳозирги кунда деярли ҳар бир мактабда «Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди», «Сўнмас у кунлар шуҳрати», «Интернационалист жангчи жасорати» каби пионер бурчаклари ташкил этилган.

Ўтган йили бўлиб ўтган республика пионерларининг XIV слёти қарорлари асосида ташкил этилган «Турар-жойларда иш олиб бориш» ҳаракати, айниқса, яхши натижалар кўрсатмоқда. Бунда турли ёшдаги қизил галстукликларни бирлаштирган пионер отрядлари ўзлари яшайдиган маҳаллалар, микрорайонлар территорияларида фаолият кўрсатмоқдалар. Яъни кексалар, ёлғиз яшовчиларга ёрдам берадилар, уларнинг оғирини енгил қиладилар. Шу территориядан урушга кетган ва қайтмаган жангчиларнинг қабрларини аниқлаб, улар ҳақида йиғилган ҳужжатлар асосида альбомлар тайёрлайдилар.

— Бу борада, айниқса, Тошкент шаҳрининг С. Раҳимов, Ҳамза районлари, областимизнинг Олмалиқ, Ангрен, Ғазалкент шаҳарлари ёшларининг ишлари диққатга сазовордир, — дейди область пионер ташкилотининг масъул секретари Эркиной Шукурова. — Уларнинг дарслардан бўш вақтларда олиб бораётган ишларидан ота-оналар ҳам, атрофдаги кекса-ю ёш ҳам мамнун бўлмоқда.

Ҳар йили минглаб ўғил-қизлар областимиздаги 130 дан ортиқ мавсумий пионер лагерларида дам оладилар. Шу кунларда эса жойлардаги пионер ташкилотлари Бутуниттифоқ «Артек» пионер лагерида бўладиган Қайта қуриш активларининг Бутуниттифоқ слётида қатнашиш учун энг муносиб номзодларини кўрсатмоқдалар.

З. ЖЎРАЕВА.

СУРАТЛАРДА: байрам тантаналаридан лавҳалар. Б. Кириллов фотолари.

СПОРТ

ЯНА ОЧКО ЙЎҚОТИШДИ

● «ПАХТАКОР» футболчилари ўтган куни ўз майдонларида Симферополнинг «Таврия» командасини қабул қилишди. Ўйинда ҳисоб очилмади. 52-минутда тошкентликлар ўн бир метрлик жарима тўпидан фойдалана олмадилар. Ўн бир метрлик тўплар тепишга масъул этилган Марат Кабаев тепган тўпини «Таврия» дарвозабони қайтариб қолди. Бу тошкентлик ҳужумчининг мавсумда жарима тўпидан фойдаланишдаги иккинчи хатосидир. Наҳотки командада ўн бир метрлик жарима тўпини тепадиган бошқа ҳужумчилар бўлмаса? Умуман, футболчиларимиз бу сафар ҳам ёмон ўйнаб, мухлисларини ранжитишди.

Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Даугава» — МАСК — 0:0, АСК «Карпати» — «Кузбасс» — 4:0, «Ротор» — «Геолог» — 4:1, СКА (Р) — «Звезда» — 3:0, «Металлург» — «Ростсельмаш» — 2:0, «Колос» — «Заря» — 0:2, «Помир» — «Шинник» — 3:1, «Котайк» — «Спартак» — 3:1, «Кубань» — «Динамо» (Ст) — 1:4.

КУБОК УЧУН

● Москва ва Вильнюс шаҳарларида СССР кубоги учун ярим финал ўйинлари бўлиб ўтди. Москвада «Торпедо» «Днепр» командасини қабул қилди. Асосий вақтда ҳисоб очилмади. 98-минутда Н. Савичев киритган ягона тўп автозаводчиларни финалга олиб чиқди. Вильнюсда «Жальгирис» «Металлист» командасини қабул қилиб, 1:2 ҳисобида енгилди. Шундай қилиб, 28 майда СССР кубоги финалида «Торпедо» ва «Металлист» учрашадиган бўлди.

СЎНГГИ БОСҚИЧ ОЛДИДАН

● Тинчлик велопойгаси қатнашчилари тўққизинчи босқичда 196 километрлик масофа босиб ўтилди. ГФР вакили Вернер Штрауф 4 соат 57 минут 11 секунд билан биринчи бўлди. Италиялик Жованни Фиданца ва голландиялик Том Кордес маррага иккинчи ва учинчи бўлиб келишди.

ГДР вакили Уве Амплер ҳамон шахсий ҳисобда олдинда бормоқда. СССР терма командаси эса коллектив баҳсида биринчи бўлиб турибди.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Тошкент область кинофильмлар прокати идораси

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИДА МАЙ ОЙИДА

«ЙЎҚОЛСИН ИЧКИЛИКБОЗЛИК»

ШИОРИ ОСТИДА ФИЛЬМЛАР ТЕМАТИК НАМОЙИШИНИ ЎТКАЗАДИ

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Янгийўл шаҳри, «Победа» кинотеатрида
21-22 майда — Оппоқ шудринглар.
23-24 майда — Улан.

Ғазалкент шаҳри, «Бўстон» кинотеатрида
21-22 майда — Ўз хоҳишига кўра севиб қолган.
23-24 майда — Тўй айбланади.

Чирчиқ шаҳри, «Навоий» кинотеатрида
21-22 майда — Оппоқ шудринглар.
23-24 майда — Кулфат.

Оржоникидзе посёлкаси, «Союз» кинотеатрида
21-22 майда — Василий ва Василиса.
23-24 майда — Афоня.

Калинин посёлкаси, «Восход» кинотеатрида
21-22 майда — Юзлаштириш.
23-24 майда — Яхши ўтирибмиз.

Ангрен шаҳри, «Ангрен» кинотеатрида
21-22 майда — Куппа-кундуз куни.
23-24 майда — Кулфат.

Олмалиқ шаҳри, «Олмалиқ» кинотеатрида
21-22 майда — Улан.
23-24 майда — Маркиз учун бўйинтуруқ.

Бекобод шаҳри, «Ўзбекистон» кинотеатрида
21-22 майда — Улан.
23-24 майда — Ботирлик учун юз грамм.

Янгиобод шаҳри, «Радуга» кинотеатрида
21-22 майда — Маркиз учун бўйинтуруқ.
23-24 майда — Кулфат.

Оҳангарон шаҳри, «Восход» кинотеатрида
21-22 майда — Агония.
23-24 майда — Куппа-кундуз куни.

Тўйтепа шаҳри, «ВЛКСМ 40 йиллиги» кинотеатрида
21-22 майда — Севги ва кабутарлар.
23-24 майда — Юзлаштириш.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг
МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ УНИВЕРСИТЕТИ
1988—1989 ўқув йили учун СИРТҚИ БЎЛИМГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Марксизм-ленинизм университетининг сиртқи бўлими фақат қишлоқ жойлари учун пропагандист кадрлар тайёрлаб чиқаради.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Сиртқи бўлимга бошланғич партия ташкилотининг тавсиясига кўра олий сиёсий маълумотга эга бўлмаган пропагандистлар танлаб олинади.

Сиртқи таълим 1988—1989 ўқув йилида «ПРОПАГАНДИСТЛИК МАҲОРАТИНИ ОШИРИШ» бўлимида ташкил этилади.

Тингловчилар 2 йил мобайнида сиёсий ўқиш назарияси ва методлари, мамлакат экономикасини бошқаришнинг янги системаси, марксча-ленинча фалсафанинг актуал масалалари, совет жамиятида демократияни ҳар томонлама кенг таркиб топтириш, жаҳон миқёсида идеологик кураш олиб бориш проблемалари юзасидан таълим оладилар.

Ўқиш даврида кўрсатма сессиялари (сентябрь), 10 кунлик ўқув сессиялари (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда декабрь ва апрель ойларида) ўтказилади.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг қабул комиссияси район партия комитетларида 1988 йил 16 июндан 30 июнгача ишлайди.

Университет адреси: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 17-уй. Телефонлар: 33-84-46, 33-21-61, 33-99-05.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1988-1989 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ УЧУН ТАРОҚЛОВЧИ, ХОМ ИП ТАЙЁРЛОВЧИ, ЙИГИРУВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ, ТЎҚУВЧИ КАСБЛАРИДАГИ МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАБ БЕРАДИ.

Ўқиш муддати 8-синфни битирганлар учун — 3 йил, 10-синфни битирганлар учун — 6 ойдан 1 йилгача.

3 йил таълим оладиган ўқувчиларга ўқиш даврида 3 маҳал овқат, кийим-бош берилади. Билим юртини тамомлагач улар ўрта маълумот ҳақидаги диплом оладилар ва уларга эгаллаган малакаси юзасидан разряд берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

6 ой ва бир йил муддат билан таълим оладиган ўқувчиларга ойига 70 сўм стипендия, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади. Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқиш даври доимий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Билим юртини аъло диплом билан тамомлаган ўқувчилар олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига ва техникумларга ўқишга киришда алоҳида имтиёздан фойдаланадилар. Комбинат қошида политехникум филиали мавжуд. Ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун билим юртида тўқиш, бичиш ва тикиш тўгараклари, драма тўгараги, спорт секциялари ишлаб турибди, шунингдек улар учун тўқимачилар маданият саройининг эшиклари очиқ, «Текстильщик» спорт комплекси уларнинг ихтиёрида, комбинат қошида профилакторий, Тошкент денгизида дам олиш зонаси бор.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш талаб қилинади: директор номига ариза, туғилганлик ҳақидаги ҳужжат, таржимаи ҳол, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), характеристика.

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ, ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Фрунзе райони, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (2, 3, 80, 97-автобуслар; 25, 32-маршрутли таксиларнинг «16-СПТУ» бекати). Телефон: 55-44-85.

«КРАСНОГОРСК—3»

ҲАВАСКОРЛАР КИНОКАМЕРАСИ КАТТА ИМКОНИЯТЛАРГА ЭГА:

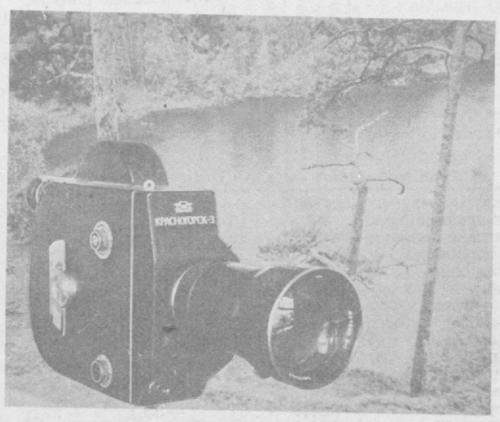

— 16 миллиметрлик пленкага сурат олади:
— экспозиция ярим автоматик равишда белгиланади;
— трансфокаторли объектив тасвир масштабини 4 баравар ўзгартириш имконини беради;
— суратга олиш частотаси секундига 8 тадан 48 та кадргача, шунингдек, кадрма-кадр ҳам бўлади;
— приводи — пружинали;
— плёнкаси бобинада зарядланади.

Баҳоси — 530 сўм.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-КОММЕРЦИЯ ТАШКИЛОТИ.

«ВЕГА-341» РАДИОПРИЁМНИГИ

Енгил ва ихчам «ВЕГА-341» РАДИОПРИЁМНИГИ йўлда ва сафарда бебаҳо ҳамроҳ бўла олади.

Унинг конструкциясига қўлланилган микросхемалар туфайли радиоприёмникнинг юқори даражада пишиқ ва ишончли ишлашига ҳамда овоз сифатининг яхшиланишига эришилган.

Радиоприёмник рангдор пластмасса корпусда ишлаб чиқарилмоқда.

Баҳоси — 32 сўм.

БЕРДСКДАГИ «ВЕГА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

4 ИЮНЬ СОАТ 19.30 ДА

Ҳамза номидаги республика давлат ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотларининг лауреати, шоир

Абдулла ОРИПОВ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

Аҳмаджон ШУКУРОВ ва

«ЗАРАФШОН» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ ИШТИРОКИДА

НАЗМ ВА НАВО КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14.00 дан сотилади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

«Юбилей» Марказий спорт залида

20 МАЙДАН 30 ИЮНГАЧА

ШАНБА ВА ЯКШАНБА КУНЛАРИ

КОНЬКИДА ОММАВИЙ УЧИШ ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

Спорт инвентарлари (конькили ботинкалар, спорт костюмлари)**га эга бўлган барча хоҳловчилар таклиф қилинади.**

Спорт залида конькили ботинкалар савдоси ташкил этилган. Конькида учишни тажрибали инструктор-методистлар кузатиб боришади.

Конькида учиш сеанслари: соат 11.00, 12.30, 14.00 да бошланади.

Бир сеанс учун билет баҳоси — 1 сўм 50 тийин.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916. 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750; БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.

Р — 16637 А. 1605. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12